

pén

... grozdje
berén

Mogoče bom kandidiral za predsednika Slovenije?!

PEN 6

PEN 4

Razveza po lakoško

MI Pomurka ga ni hotela, MI Trbovlje ga je sprejela

PEN 4, 5

PEN 7

Zmago Jelinčič izbral grb Pomurja

Mrtvo Sarajevo živi

PEN 8, 9

**VESTNIKOV
MESEČNIK**

četrtek,
26. septembra, 1996,
18. številka

Naslednji Pén boste držali v rokah 30. oktobra, ko bo mošt že kazal prve znake vina.

AFERE:

Le Pen ne da milijona

Nekdanji orožnik Bussiére je razdedinil zakonite dediče in za naslednika imetja določil predsednika Nacionalne fronte – Sestra preminulega spodbija oporoko

OD NAŠEGA DOPISNIKA

PARIZ, 16. septembra – Predsednik

Ste videli?!

Čeprav lahko damo roke v ogenj (vsak član redakcije bi dal celo obe), da pri Peni ni korupcije ali nečednih poslov, zdaj vendarle kaže, da je nekdo izvohal nasprotno. In to celo kolegi iz enega slovenskih dnevnikov! Očitajo nam, da na veliko služimo z objavljanim pomurskih politikov, ki menda globoko segajo v svoje (ali žepe svojih političnih strank), samo da se pojavijo na straneh Pena. V predvolilnem času je cena za eno fotografijo politika v Peni menda že preseгла petsto tisočakov, v času predvolilne kampanje pa naj bi bil ta znesek že več kot milijon! Vsevedi namigujejo, da del tega denarja roma k urednikom Pena oziroma k najodgovornejšim v Podjetju za informiranje. Zaradi varstva lastnih interesov in globoke užalostenosti nad takim pisanjem sporočamo, da v prihodnje na straneh naše priloge ne bo mesta za tovrstna podtikanja. Na izredni seji varnostnega sveta podjetja smo razpravljali celo o morebitni civilni tožbi piscev takega naslova, pa smo po preudarku sklenili, da od tega odstopimo. Sodimo, da gre v takem primeru zgolj za izpad posameznika, ne pa za splošno pokvarjenost novinarjev. Na tem mestu slovesno prisegamo, da bi za milijon dali, morda celo več kot samo fotografijo.

Pejnez kak
nevoule

ZA BRATUŠO ŠE KOCON!

Prejšnje Pentute smo ozaljšali s fotografijo župana lotmerskega (gospod L. Bratuša), ki je zajahal jeklenega konjička na dveh kolesih. In vidite, da ima vrag mlade, kar je res, je res! Ni minil niti mesec, ko se je začel podobno obnašati tudi župan lendavski (gospod J. Kocon). V prijetnem (takrat še toplem) vremenu se je župan vozil kar nekaj časa, neuradno smo zvedeli, da celo sploh ni hotel stopiti z njega. Sele ko so mu dopovedali, da sta se dva kroga okrog Lendavskih Goric, za kolikor je župan plačal, iztekla, se je dal prepričati. Ko je stopal z motorja, se je menda zaklel, da bo prihodnjič prehitel lotmerskega kolega. Šušljajo, da se bosta takrat vozila vsak s svojo podmornico po Muri. Eden proti njenemu toku, drugi pa z njim!

foto: juza

Daj me
doli!

ČRNA
KRONIKA

TRAGEDIJE K SREČI NI BILO!

XJZ 23 BI A8

Jože Herman tik preden se je umaknil v samoto, da bi natanko premislil.

Resnično so malone neverjetne zgodbe, ki jih piše življenje - bilo je lepega poletnega dne (mrak še ni padel), ko se je skupina izletnikov namenila na ogled lepote pomurske pokrajine. Vsekakor odločitev, ki bi ji zaploskali vsi, ki si prizadevajo za razmah domačega turizma. Ampak takrat si nihče v skupini (ta je postajala iz kilometra v kilometer številnejša) ni mislil, da bo (skoraj) prišlo do neljubega dogodka. Skupino je namreč zalotil mrak, znašli pa so se na zelo nedostopnem območju okrog Srebrnega brega na Goričkem. Ker tudi posebno dobrih komunikacij tam ni, je skupino zajel preplah - pričelo jim je namreč zmanjkovati hrane pa tudi pijače! Ko se je že zdelo, da bo skupina razpadla in se panično razdelila v več manjših (in takrat nihče ne bi vedel, kakšna usoda bi koga čakala), je vajeti prevzel Jože Herman, najboljši radioamater v Sloveniji, pravijo pa tudi, da mu za filmsko kamero ni enakega! Razgrnil je svoje mape in mapice, natančno proučil položaj skupine in položaj strani neba (sever, jug, vzhod in zahod). Potem se je umaknil od preplašene skupine, da bi v miru čisto sam razmislil, kako se jim je vrniti v civilizacijo. Ni minilo deset minut, ko so izletniki z jadrnim in zanesljivim korakom že stopali rešitvi naproti. Sestopili so v bližini Turnišča, malce vzhodneje, kot je načrtoval gospod Herman. Kot je pozneje izjavil na UNZ, PP Murska Sobota, se je to zgodilo zato, ker je podcenil jakost vetra, ki je pihal v smeri zahod - vzhod. Kljub vsemu pa mu bodo večno hvaležni vsi udeleženci izleta, saj bi brez njega morda marsikdo še danes taval po Goričkem.

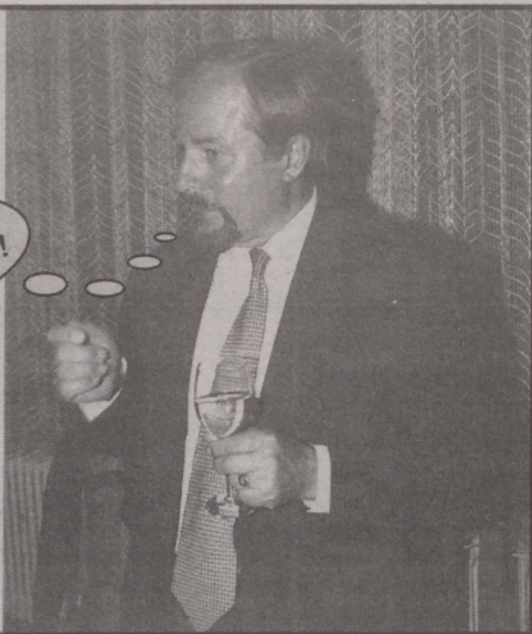
foto: juza

NAJ UŽIVA!

Filozof, pisatelj, spiker, moderator,
Resnično povsod v življenju inovator,
A po vedenju šarmanten, eleganten, uglašen,
Naš Franček v polnem smislu džentlmen.
Časopis v Lenuartu uredil,
Knjigam in pisanju duh podrojal,
Um bister mu dejanja je prevejal.

Je v mnogih vlogah je v življenju bil,
Tehnično lepo je Vestnik uredil,
Enako uspešno v Veneri je propagiral,
Fantastično kot Dedek Mraz deci je poziral,
Amaterski pevski zbor je gor držal,
Na Vestnikovem vlakcu potnike cartljal,
Enkratno muzej je v gradu uredil,
Celo življenje umetninam posvetil,
Uživaj v penziji nam dolga leta čil!

Je bela cesta,
že sem v penziji!

LEPOTICE, KI JIH NI SLIKAL LIPE

Čeprav mnogi pravijo, da letošnje poletje ni bilo poletje, pa so se vendarle vrstile prireditve, ki so značilne za ta letni čas - izbirali so najlepše na mnogih ravneh, med drugim tudi mednarodno miss Rominj 1995. Fešta je bila v Makedoniji, v Skopju, udeležile pa so se je tudi naše najlepše naše. Spremljal jih je Murski val in znani podjetnik in gostinec s Pušče Didi Horvat, ki ima tudi sam mnogo opravka z žensko romsko lepoto.

MISSICE

Slovenska romska miss 1994 Doris Dragović s Pušče, lanskeletna zmagovalka tekmovanja mednarodna miss Rominj. Letos je prva spremljevalka slovenske romske lepote, obiskuje pa drugi letnik radenske gostinske šole. Po imenu in priimku sodeč se bo poleg natakarkstva in manekenstva ukvarjala tudi s petjem.

sužo
Romni!

Tudi tole dekle, Mihaela Braj dič iz Krškega, je polno las-kavih nazivov - najlepša v Sloveniji lani in druga na letošnjem mednarodnem tekmovanju v Skopju. Končala je osemletko, njena želja pa tudi ni preveč nes-kromna: rada bi stikala po glavah drugih, saj želi postati frizerka.

Najslovesnejši trenutek v makedonski prestolnici: mednarodna miss Rominj je postala 16-letna Margarita Jašanova iz Skopja. Kronal jo je direktor prve romske televizije s 24-urnim sporedom Zoran Dimov. Prav on je odgovoren za tekmovanja najlepših, ki ga bo naslednje leto priredil v Ohridu.

LIPE POPUŠČA (TRI) DEKLETA Z BRADO

Ce jo iščete (brado namreč), je na dekletih ne boste našli.

Smo pa tak naslov zapisali zato, ker je fotografija že malce starejša. Ne vemo (vsaj uradno), kaj se dogaja s sodelavcem, ki vseskozi skrbi za fotografije lepih deklet, vsekakor pa smo v uredništvu delno zaskrbljeni. Iz njegovih rok je namreč vse manj sveže lepote. Zato Lipeta kar prek Pentut iskreno naprošamo, naj se spet poda med cvetove lepote, kot se je nekdaj. Tele z brado so Štajerke, in sicer 16-letna Barbara iz Maribora, leto starejša Mojca iz Dravskega Dvora in 22-letna Nataša iz Dobrteše vasi v Savinjski dolini. foto: Lipe

TRENDI:

ZAVESE Z DODATKOM

Acı je bil včasih znan kot specialist za študentske veselice, zdaj pa so ga prevzeli modni trendi. Pa ni začel z moškimi kravata ali ženskim perilom. Odločil se je, da bo vesoljno Pomurje razsvetljeval v zavesarskem smislu. Okras oken, za kar imate mnogi (mnoge) prav zaveso, sam po sebi še ni dovolj. Zahtevnejši, predvsem pa premožnejši si lahko na okras privoščite še dodaten okras. Možnosti je več, ena od najbolj avantgardnih (šušljajo, da so jo predstavili na letošnjem sejmu interierjev v Tokiu in da so jo posebno dobro sprejeli sicer hladni Azijci) pa je na fotografiji.

foto: ACI

TREZIKA OD NEGOVE

Dere san se drja...

Ni kaj, takole na prvi pogled je Trezika od Negove še kar prikupna. Le zakaj si je zavezala predpasnik, ko pa ima namesto kuharice v rokah mikrofona? Pravzaprav je to profesionalna skrivnost, za katero je poskrbel Franc Šeligo, negovski humorist in muzikant. Zlobneži namigujejo, da bi moral kar ostati v ženski »opravi«.

JOG

JUBILEJI

Oaj, kak san žejden!

DESET SVEČK ZA SOBOŠKEGA TRAVOLTO

Nekoč (pa niti ne tako davno) so najstnice vzdihovale za njim (morda še vedno, da ne bo pomote, ampak to mora ostati skrivnost), češ poglej ga, kot da bi se po Slovenski (v času vzdihovanja Titovi) sprehajal sam John Travolta, ameriški plesni idol! Pa se je soboški Travolta Leopold Polak - Poldi poročil in postal gostinec. Njegovi redni in manj redni gostje so tako prejšnji konec tedna slavili 10. obletnico enega najbolj znanih soboških kafičev - Tulpike. Pravijo, da se je v njej dogajalo marsikaj - med drugim naj bi se prav v tem lokalu čebljale posebno nežne besede, prav iz Tulpike naj bi nekateri šli veliko bolj zaljubljeni kot vanjo. Torej je Poldi poleg svoje kriv za še kakšno zakonsko zvezo! Sicer pa je bil sobotni jubilejni žur super. Njegovo kakovost bo najbolje ponazorila Travoltova izjava, češ da mu ta obletnica pomeni vsaj toliko, kot če bi praznoval svojega Abrahama. Pa ga (še) ne bo!

NBS

POTROŠNIKOV DAN BREZ POPUSTOV

Tou zaj máva!

Tradicija je obveljala: drugo sredo v septembru so za motoriziran promet spet zaprli središče Sobote, da bi lahko bilo vseljudo slavlje in rajanje, imenovano Potrošnikov dan. Kupci, vajeni od 5- do 10-odstotnih popustov v trgovinah, so tudi tokrat pridrli na plano, od blizu in daleč so se zgrinjale množice - kot v starih dobrih časih. A razočaranje številnih, posebno pa tistih iz okolice Grabonoša, Zihlave, Rihtarovec, Benice, Serdice, Kukeča, Trnja in celo Banfija na Hrvaškem, je bilo neizmerno. Tradicionalnih popustov ni bilo. Vodstvo Potrošnika sicer pravi, da so na druge načine poskrbeli za ugoden nakup, a navada je železna srajca. Tudi gospa in gospod z obrobja dežele, ki sta pozirala za Pen, sta potrdila, da jima je zelo tesno pri srcu, ker popusta ni. Ko sta to ugotovila, sta sprva nameravala kar takoj nazaj domov, a sta ugotovila, da naslednji avtobus pelje šele jutri. Zato sta ostala in se vseeno dobro imela!

foto: Juza

Murska Sobota
Mestna občina Murska Sobota

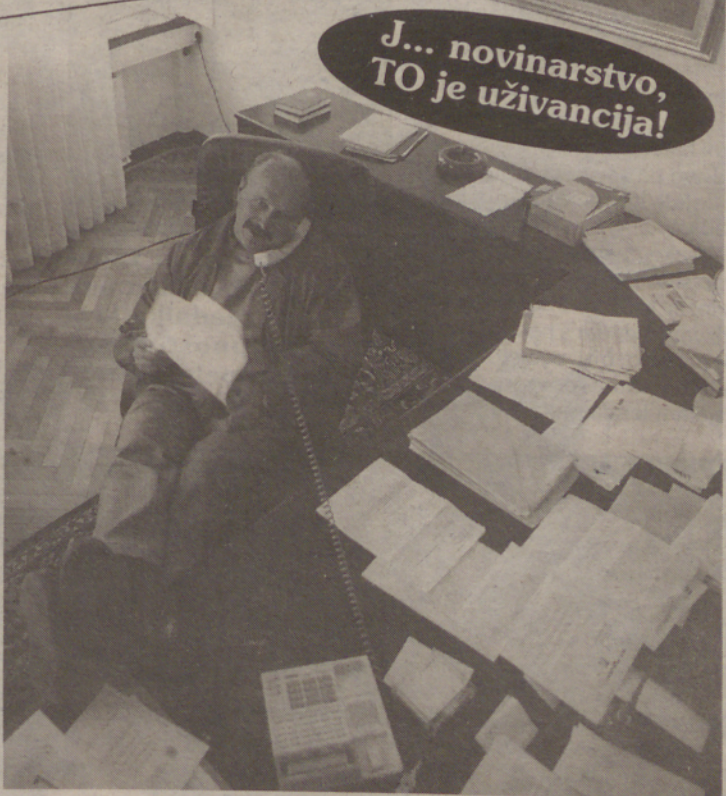

Ivan Gerenčer dipl. oec.
župan
9000 Murska Sobota,
Trubarjev drevored 7,
Tel.: (069) 31 000,
Fax: 069 31 000

Soboška mestna občina je končno dobila grb in zastavo, zasluge za rešitev problema pa si pripisuje tudi Pen. Ampak ta trenutek je pomembnejše od tega dejstvo, da je na novih uradnih dopisih občine tudi novi župan. Nekdanji Delov novinar je postal diplomirani ekonomist, kar pa spričo zahtevnosti županskih poslov niti ni tako presenetljivo - celo nasprotno: hvalevredno je!

foto: NJ

ŽUPAN IVAN GERENČER JE BIL VČASIH NOVINAR

J... novinarstvo,
TO je uživancija!

Razveza po

lakoško

»Razveza je huda stvar, celo po toliko letih sožitja, « je skušal Jozsef Kocon leporerčno oговорiti navzoče v dolnjelakoškem vaškem domu, a neki neučakani občan iz ozadja je že energično izrazil željo po referendumu. Župan in njegove pravne svetovalke so pojasnili, da to vseeno ni tako preprosta zadeva in po pravni logiki, navzoči na seji pa naj zapisniško ugotovijo, koliko občanov je za in proti, kajti na podlagi tega bo razvidno, ali svet po 10. in 11. členu občinskega statuta razpiše referendum istočasno še z drugimi, ki imajo podobne želje in hotenja po osamosvojitvi. Navzoči negodujejo, toda ko župan pojasni, da bodo Dolnjelakošani sami odločali o svoji usodi brez onih iz Gornjega Lakoša, v znak odobravanja sledi navdušeno ploskanje. Referendum po pravnih predpisih bo razpisan v najkrajšem času.

Happy end. Vmes pa je enoletno obdobje, ko so v Dolnjem Lakošu nezadovoljneži, po njihovem zaradi sčujega zatiranega položaja, zbrali več kot 150 podpisov za izločitev iz krajevnne skupnosti Lakoš, kjer so več kot petnajst let skušali skupaj z gornjelakoškimi krajanji uveljavljati krajevno samoupravo. Očitno neuspešno, saj so na enem od zborov občanov ustanovili tudi iniciativni odbor za odcepitev, člani katerega in tudi legitimno vodstvo pa so si že od pomladi podajali kljuko županovega urada.

»Vsakega smo sprejeli, vsakega smo poslušali, vsem smo razložili to, kar smo povedali tudi vam, vendar s poudarkom, da morajo biti prej lokalne volitve,« skuša povzeti potek dogajanja lendavski župan.

In tu vskoči na seji navzoči odvetnik, katerega najetje se je na zboru občanov izkazalo za sporno, kajti nekateri, med njimi tudi člani iniciativnega odbora, trdijo, da ga je najela le skupnica, drugi pa se sklicujejo na skupen dogovor, češ da naj zaradi prezasedenosti odbora, ker eden zida, drugi pa imajo tudi zelo pomembne opravke, pa tudi zato, ker so Dolnjelakošani na županatu marsikdaj naleteli na gluha ušesa, vodi zadevo odvetnik. Po odvetnikovih besedah Dolnjelakošani imajo in so imeli vsa zakonska zagotovila za odcepitev in izpeljavo referendumu in jim dejansko ne bi bilo potrebno čakati na izid volitev, pri tem pa se sklicuje tudi na legitimno ustanovljen iniciativni odbor in na peticojo za odcepitev s sto petdesetimi podpisniki. V dialogu med županom in odvetnikom se izkaže, da se stvari za nazaj ne morejo popraviti, za naprej pa je itak znano. Referendum bo,

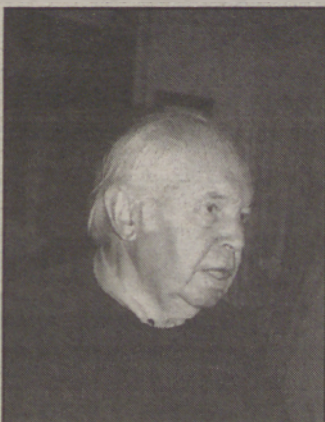

Janos Völgyi, ki zagovarja sožitje, je alternativa za predsednika krajevnne skupnosti v primeru neuspele osamosvojitve.

KOŠ IN ŠELE 1792. SE POJAVI IME VASI GORNJI LAKOŠ. V BLIŽNJI PRETEKLOSTI KRALJEVINE IN SOCIALIZMA STA OBA LAKOŠA ŽIVELA V PLEMENSKEM SOBIVANJU Z GABERJEM, TODA Z VEČNIM OBČUTKOM IZKORIŠČANJA. PO NEKAJ LETIH SKUPNEGA ŽIVLJENJA OBČANI DOLNJEGA IN GORNJEGA LAKOŠA NISO ZA SOŽITJE V ISTI KRAJEVNI SKUPNOSTI. KDO JE KOGA ZAPOSTAVLJAL, SE BO MORDA IZKAZALO PO REFERENDUMU. NA ZBORU OBČANOV JE LE ZASANJANI VAŠKI POET ZAGOVARJAL SKUPNO SOŽITJE.

in če bo večina oddala svoj glas za osamosvojitve, sledi razdelitvena bilanca.

»Za zavedene občane Dolnjega Lakoša bo bridko spoznanje sledilo po odcepitvi. Skupaj smo razpisali samoprprispevek, izglasovali pa smo ga le v Gornjem Lakošu, vendar uvedli z globalno večino

Istvan Kosa: »Vsi računi so čisti, delitvena bilanca pa bo pokazala še drugo.«

ličše, na levem delu dolnjelakoško, na desnem gornjelakoško, je nujno potrebno razširiti prav na levi strani in tudi voda iz gornjega vodovoda ne bo več zastoj za dolnje za zalivanje grobov.

»V tej združbi ne najdemo svojega računa. O svojem denarju želimo sami odločati. Mi nismo izglasovali samoprprispevka, toda uvedli so ga za vse.« Ko ga pobaramo, ali ne potrebujejo denarja, je Janos David najprej odgovoril, češ da imajo že vse, kar potrebujejo v vasi, vendar je končno priznal, da je vaški dom potreben popravila, poljske ceste gramoza in še marsikaj je treba postoriti. David, ki zase trdi, da je v petih desetletjih izkusil vse pasti in prednosti demokracije v Nemčiji, doma pa se je pojavil na parlamentarnih volitvah, zastopa iniciativni odbor in našteva vrsto nepravilnosti od nejasnih računov, da ni bilo denarja za pogostitev starejših

glasov v obeh vaseh,« poroča Istvan Kosa, predsednik krajevnne skupnosti Lakoš, kjer v zadnjem letu ni miru, po nekaterih izjavah tudi zaradi njegovega diktatorskega odnosa že v prejšnjem mandatu, predvsem do onih iz dolnjega dela. Dodaja še, da so v zadnjih štirih letih uspeli narediti ulično razsvetljavo, obnoviti dotrajano in pomanjkljivo električno napeljavo v vaškem domu, navoziti gramoz na poljske poti, skupaj dograditi mrliško vežico. Skupno vaško pokopa-

PRED MNOGIMI MILIJARDAMI LET, KO JE BOG USTVARIL ZEMLJO OZIROMA SE JE IZ PLINSKE MEGLICE IZVIL TA PLANET, O LAKOŠU ŠE NI BILO NE DUHA NE SLUHA IN TUDI PRVI PISANI DOKUMENTI, BANFIJEVI UBARIJI IZ LETA 1322, ŠE NE OMENJAJO NASELJA S TEM IMENOM, VENDAR NAVAJAJO KRAJ RIBIČ OZIROMA HALASZOKHAZA MED KAPCO IN PETIŠOVCI. NEKATERI RAZISKOVALCI PREKMURSKE PRETEKLOSTI MENIJO, DA JE TO NASELJE PREDHODNICA LAKOŠA, DRUGI PA SEM POSTAVLJAJO VEČNO RIBIŠKO VASICO KOT. ZAPIS IZ LETA 1486 ŽE NAVAJA NASELJE PO IMENU LA-

občanov, da poljske poti niso zavožene po dogovoru, avtobusne postaje pa premeščene na neprimerne razdalje, do vrste drobnih zadev, ki pričajo, da v krajevni skupnosti že dolgo ni več mormalne komunikacije, ker da v svetu oni gornji, ki so v večini, preglasujejo one druge.

»Petdeset ali morda še manj krajanov je za odcepitev, trikrat toliko Dolnjelakošanov pa modro molči. Vse poteka po pravilih, češ če hočem biti vodja, si ustanovim stranko, če pa hočem biti predsednik, ustanovim novo krajevno skupnost,« pripominja Kosa, katerega ponovna izvolitev na čelo KS je za nekatere sporna, češ v Dolnjem Lakošu je vrsta za mandat, toda oba člana sveta sta to čast odklonila, oni iz Gornjega Lakoša pa tudi ne bi radi prepustili vajeti iz rok.

Na zadnjem zboru so bili vsi navzoči občani, razen zaslanjanega vaškega poeta, za osamosvojitve, vendar se ni dal govoril je o lepi skupni prihodnosti, neslutnem razvoju in dobroti lokalnega podjetja.

PEN svetuje onim iz Gornjega in Dolnjega Lakoša: če referendum ne uspe, naj jih popelje po novem v skupno prihodnost vizionarski poet, kajti če bo tako, kot je zdaj, pod lokalnim TV-oddajnikom ne bo miru. V nasprotnem pa bodo zopet tako in tako prijatelji.

Ella PIVAR
Foto: A. Abraham

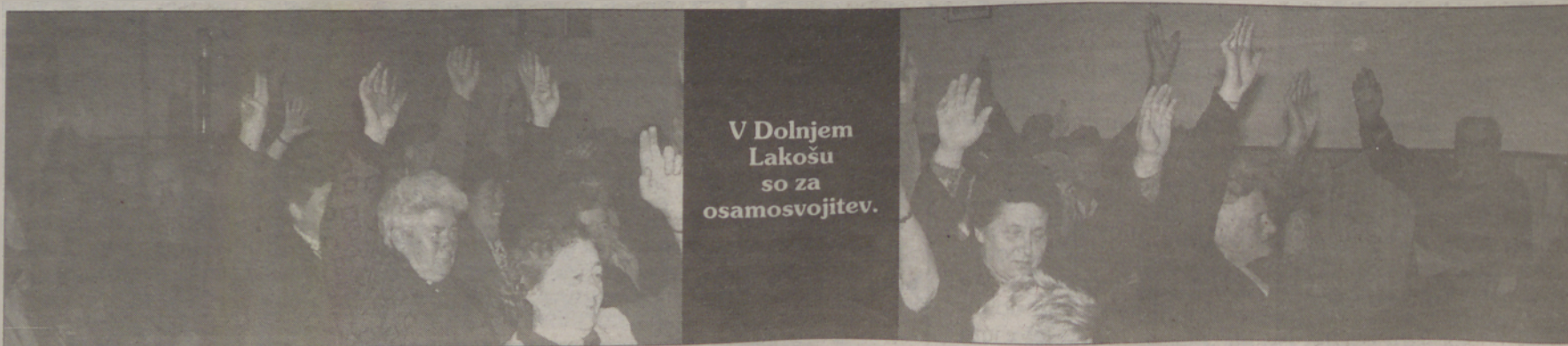
MI POMURKA

SE JE

PREKORŠEK

ODPOVEDAL
POMURKI?

V Dolnjem Lakošu so za osamosvojitve.

GA NI HOTELA, MI TRBOVLJE

GA JE SPREJELO

V torek, 17. septembra, je Ludvik Prekoršek v navzočnosti številnih gostov slovesno predal namenu - proizvodnji - obnovljene prostore nekdanje Mesne industrije Trbovlje, ki jo je pred časom doletela podobna usoda kot Mesno industrijo Pomurka iz Murske Sobote. S tem dejanjem je Prekoršek, ki je Pomurcem znan kot najresnejši in najboljši ponudnik za nakup Pomurke, samo delno uresničil svoje poslovne načrte. Za nakup soboškega bolnika je še vedno zainteresiran, vendar sedaj pod drugačnimi pogoji.

Ludvik Prekoršek bo v obrat v Trbovljah, ki meri 4000 m² in za katerega je ob pomoči SKB-banke - podružnice iz Celja odštél 650.000 DEM (še enkrat toliko je vložil v obnovo in posodobitev), preselil proizvodnjo mesnih, barjenih, poltrajnih in trajnih izdelkov iz Vojnika, mesnice, kjer je mesarsko dejavnost pred več kot pol stoletja uvedel že njegov oče. Zaposlil je trideset delavcev, do konca leta bo to število povečal še za devetdeset. Tako bo pri Prekoršku, d. o. o., zaposlenih toliko ljudi, kot jih je bilo v Mesni industriji Trbovlje pred stečajem. Svoje izdelke bo po že utečenih pa tudi na novo dogovorjenih poteh prodajal v osrednjo Slovenijo, na Dolenjsko, Koroško in proti Primorski.

ALI POMENI OTVORITEV OBRATA V TRBOVLJAH KONEC SANJ O NAKUPU POMURKE?

»Obrat v Trbovljah smo snubili že takrat, ko smo kupovali Pomurko. Namenili bi ga skladišču - Trbovlje bi bilo odskočna deska oziroma distribucijski center za ta del Slovenije.

Na Pomurko nisem pozabil, še vedno jo nameravam kupiti. Morda bomo sedaj lahko bolj konkurenčni firmi stečajnega upravitelja gospoda Korena (13 M), saj bomo na trgu navzoči z večjim tržnim deležem. Prepričan sem tudi, da bo cena nakupa drugačna - do 50 odstotkov nižja od tiste, kot smo jo ponujali v začetku. Dejstvo je namreč, da gospod Koren tržne vrednosti Pomurke ni zvišal, ampak jo

Številni gostje ob bogato obloženi mizi (brez paštete Kekec) na otvoritvi v Trbovljah

Je že drugič nižjal. Kdo bo za to odgovarjal?

Ce moja natakarcica ne vtipka kave za 80 tolarjev, bo kaznovana. Upravitelji Pomurke pa ne bodo kaznovani, čeprav delajo tako, kot delajo.

Pomurka je še vedno moj poslovni izživ, prepričan sem, da bi iz te fabrike lahko nekaj naredil. Do pred kratkim sem še imel poroštvo banke, sedaj zanj nisem zaprosil. Mislim pa, da mi bo banka tudi v prihodnje stala ob strani. Ne ve pa se, kdaj bo dal stečajni upravitelj Pomurko v prodajo.

TATJANA PREKORŠEK: »S to otvoritvijo moji upi glede Pomurke niso pokopani. Če nam niso pustili, dokazati se v Prekmurju, bomo to storili v Zasavju.

Proizvodni obrat Prekoršek, d. o. o., v Trbovljah je manjši od Pomurkinega, prav tako ambicioze. So pa zato realne in uresničljive.

VILI TREVEN, tajnik občine Trbovlje: »Prekorškov prihod v Trbovlje je v začetku spremljalo rahlo nezaupanje, vendar smo se tega občutka po pridobitvi informacij od trgovcev in kmetijcev kmalu znebili. Proizvodnja v Prekoršku, d. o. o., bo kmalu stekla in prepričani smo, da bo našim občanom kot tudi širšemu slovenskemu tržišču zagotavljal kakovostno preskrbo. Verjamemo, da bo dobro sodeloval tudi z našimi kmetijci, posebno pa smo veseli, da je v proizvodni program vključil tudi naše specialitete: jetrnice, zasavske klobase, tlačenko itd., saj jih bo tako lahko spoznala vsa Slovenija.

Kaj bi bilo, če bi bil Prekoršek v Soboti, ne bomo pisali. Tudi za to ne, ker pri Prekorškovih »čēja« ni.

Je pa vsaka stvar za nekaj dobra. V Pomurkinem primeru je žal povezana s prevelikimi žrtvami. Komu je to matli? Prekorškovi niso obupali!

ZLATA

POROKA

PONOVI SE JE DAN

VESELJA IN LJUBEZNI

Sobota, 31. avgusta 1946. lep dan, eden najlepših pri Klepčevih v Beltincih. Gostovanje. Vzela sta se Stanko Klepec in Jožica Korošak. Postaven in vihrav mladenič iz ugledne trgovske družine, popularen nogometaš in brhka mladenka z one strani Mure. »Doma smo imeli gostovanje, v krogu ožjega sorodstva. Za dobro razpoloženje sta skrbela dva muzikanta. To so bili časi, ko je bilo vino dragocena redkost. Sosed Panči / Sepešijev / nam je po nekih zvezah na posestvu priskrbel 10 litrov vina in nam iz slivovke »zvaril« nekaj izvrstnih žganih pijač. Bil je dan veselja in ljubezni,« se spominja Stanko.

Sobota, 31. avgusta 1996 - repriza po petdesetih letih. V domu Klepčevih v Beltincih spet neponovljiv dan. Zlata poroka. Stanko in Pepca sta potrdila pred pol stoletja izrečeni »da« in podoživljala vznemirljivost mladostne zaljubljenosti. »Nekaj noči pred tem dogodkom nisem mogla spati. Srečna, čeprav nama z možem predvsem zdravje ni naklonjeno. Oba sva invalida in čudež je, da sva lahko ponovila najine najlepše trenutke ...« presrečna žari Pepca.

Vmes med tema slovesnima sobotama pa je bilo petdeset let vzponov in padcev, ki sta se jih veselila in jih zmeraj skupaj premagovala. »Kriznega obdobja v najinem zakonu ni bilo. Vedno sva vse reševala z lepo besedo,« sta enotnega mnenja. V začetku se je obrnilo, kot sta želela. Ustanovila sta obrtno delavnico in garala od jutra do večera. Potem je prišla nacionalizacija, česar nista načrtovala, in čez noč so jima vzeli vse - tudi stanovanje. »Sreča, da sem bil nogometaš. V 14 dneh sem dobil službo v Muri. Žena je bila pol leta brez dela, potem pa dobila mesto obratovodje v občinskem podjetju, ki je nastalo iz najine delavnice. Pač ni bilo ljudi, ona pa je znala. To so začetki Beltinke. Grenki trenutki so bili, ampak sijalo je tudi sonce. Najprej sin Stanko in naslednje leto še hčerka Jožica. Tudi ta načrt sva na hitro izpolnila, potema pa so se »mašini« pokvarili ...« se smeji Stanko. Pepca pa resno dodaja: »Veste, ljubezen, otroci, delo, služba, vse to nas je združevalo. Oba otroka imata svoje družine, tu so vnuki in pravnuki, ampak ostali smo družina, ki je veliko skupaj, čeprav živiva sama.

Želje? Nič drugega - zdravje! Ja, in da bi bila čez deset let v Beltincih diamantna poroka. V tisti večji in lepši sobi na krajevem uradu ...

Civilni del poročnega obreda sta Klepčeva opravila v provizorični beltinski poročni dvorani. V krogu najbližjih ju je na novo zavezal Farkašev Gusti, rekoč: »Draga slavljenca Stanko in Jožica, z mislijo, da je pod streho sreče tudi vajina današnja poroka, vaju ob 50. obletnici skupnega življenja, skupnih skrbi, skupne sreče, skupnega zadovoljstva, razumevanja in medsebojnega spoštovanja ter zvestobe razglašam z 31. 8. 1996 pri tukajšnjem matičnem uradu v Beltincih za zlatoporočence.« Čestitkam se je v odsotnosti beltinskega župana pridružil podžupan pa predstavnica Beltinke in seveda Penovci s šopkom, kot so jih nosile neveste pred petimi desetletji - škarnicliji, lilije in asparagus ...

Stanko in Pepca - vmes je samo petdeset let.

Veseli del je bil pred petdesetimi leti doma, zdaj pa sta si »mlada« izbrala gostoljubje Rajhovega gostišča v Bakovcih. Bilo je gostovanje ob bogato obloženi mizi, s pijačo po želji in v dobrem razpoloženju.

Družinska »gasilska« fotografija pred beltinsko občinsko zgradbo. »Zlata« Klepčeva v krogu najbližjih in najdražjih.

Tašči Pepci iz srca zet Viktor Ketler.

Cerkveni obred je opravil beltinski župnik. Del ga je zavaljo boleznih slavlencev že opravil dopoldne na domu, tisto najvažnejše pa se je zgodilo v cerkvi - stisk rok z božjim blagoslovom.

Svatovala sva: Irma Benko in Jure Zauneker

Ferdo Hašaj, izseljenec iz Urugvaja, tja je pobegnil leta 1961, je zdaj star blizu 70 let, v Sloveniji bo do 20. septembra, ima zanimivo življenjsko zgodbo in sina, svetovno uveljavljenega violinista. Na Gorici pri Zrinskijevih ga boste našli.

MOGOČE BOM KANDIDIRAL ZA

PREDSEDNIKA SLOVENIJE?!

Gospod Hašaj, na Gorici 10 (pri Puconcih) smo vas res našli in teh nekaj podatkov je vse, kar vem o vas in kar je zbudilo radovednost.

Vesel sem, da ste me našli tu pri sestri. Je izjemna gostiteljica, okrog mene je kot v hotelu z osmimi zvezdicami. Odlična kuhinja in kamor se obrnem, je vse domače. Le vreme mi vedno manj prija, vsak dan bolj hladno je, zato je res, da ostajam v Sloveniji do 20. septembra, potem pa se vračam v ugodje urugvajske klime in seveda v toplino mojega urugvajskega doma, k ženi, tam pa je tudi sin z družino.

Vsi vaši podatki o meni držijo.

Pred 35 leti ste pobegnili. Politični razlogi?

Veste, v prvi vrsti sem moral v svet, da bi našel svojo tovarišico, in glejte, na drugi strani oceana sem jo res našel. Ampak pustiva šalo na stran. Odšel sem 4. decembra 1951. Zakaj, to pa ni tako lahko povedati. Morda me je vodila misel nekega sociologa, ki je zapisal nekako takole: Ko končaš šolo, si naredil samo polovico poti.

Moja resnica pa je taka: Bil sem vlakovni odpravnik. Na moji železniški postaji sta neko noč trčila dva vlaka. Velika nesreča. Pa ni bila moja krivda, opravil sem vse, kar je bila moja dolžnost. Pisno sem predal komande za premik vlakovodji in strojevodji, vendar sta ta za pomoč angažirala neustrezno usposobljenega zavirača. Napačni signal in zgodilo se je. Šef postaje in drugi vlakovni odpravniki so bili v tem času odsotni, jaz pa sem delal že 18 ur neprekinjeno. Tudi če bi bil karkoli kriv, ne bi bil odgovoren, ker so me zadržali na delu več kot 12 ur ... Tak je bil zakon. O tem odkrito govorim, ker se nikoli nisem čutil krivega. Takrat pa so bili čudni časi. Začelo se me je etiketirati, češ Hašaj je tudi kriv. Usmuljen sem bil tudi kominforburojevstva in veliko izbire ni bilo.

Zakaj ravno Urugvaj? Je bil to vaš izbrani cilj?

Ne, ne ... kot da bi me zvezda vodila. Najprej Trst, kjer dobim potni list sina nekega Tržačana in mu obljubim, da se bom zlagal (čeprav je to v popolnem nasprotju z mojimi življenjskimi načeli), če me dobijo, da sem dokument našel na pločniku. Zapisal sem se v skupino za Brazilijo in bil zavrnjen z obrazložitvijo, da sprejemajo samo obrtne delavce. Ni mi preostalo drugega, kot da sem si izmislil novo ime. Rekel sem si, Ferdo od danes si Mirko Suč, oseba brez vsakršne dokumentacije. Znova v vrsto za Brazilijo, tokrat z več sreče. Opravim izpit za kmetijskega delavca in z diplomom pridobim pravico prihoda v Brazilijo. Težav pa še ni bilo konec. Uradno sem govoril samo slovensko, vendar so bili na ladji Castel bianco ljudje različnih narodnosti in jaz sem takrat že obvladal več jezikov. Začel sem se pogovarjati, nekdo je to očitno slišal, postal sem sumljiv, preverjali so moje podatke, in ker jih v Trstu ni bilo, so me zaprli. Še enkrat sreča – na podlagi nekega dokumenta mladega Madžara sem februarja 1952. s policijsko ladjo prišel do Ria de Janeira in od tam v Urugvaj. Šele od tam sem vzpostavil prvi stik z domačimi. Oče mi je poslal dokumente, na podlagi katerih sem na konzulatu dobil potrdilo o jugoslovanskem državljanstvu, potem pa ni bilo težko tudi z drugimi papirji. Od takrat sem brez vseh problemov spet Ferdo Hašaj.

Pred pobegom ste bili osumljeni informburojevstva?

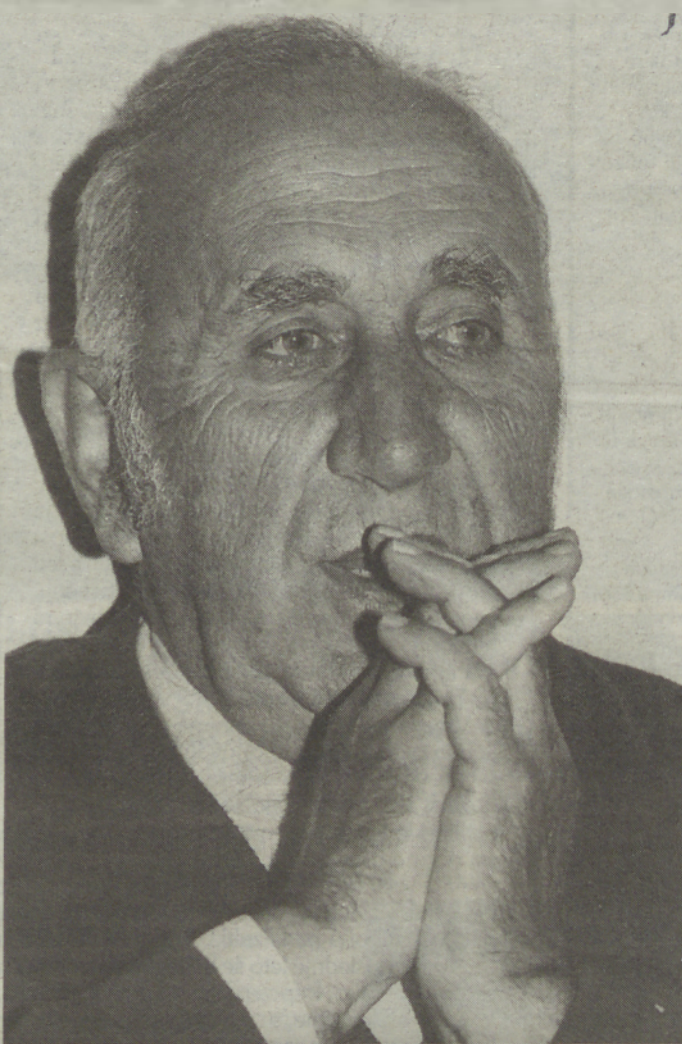
Šele pozneje sem o tej kvalifikaciji veliko razmišljal in si je še danes ne znam razložiti. Morda je bilo to, da kot sekretar osnovne organizacije v Vogošči pri Sarajevu, tam sem bil v vojaški službi, nisem soglašal s sprejemom nekega ustaša v partijo. V njegovi vasi sem se zanimal, ali nima okrvavljenih rok, in dobil odgovor, da so zavoljo njega 17 družin odpeljali v Nemčijo in nekatere tudi ubili. Bil sem proti sprejemu, pa so me odstranili. Šel sem v Beograd na centralni komite, sam Tito se me je spomnil iz časov prihoda Prekmurske brigade v Maribor. Zame je rekel dobro besedo, moje pojasnilo pa je bilo: Samo dobro sem opravljal svojo dolžnost. Ne po papirjih, ampak po srcu, zato naj se prizna moja pravična stvar!

Če bi sodili samo po papirjih, niste bili borec Prekmurske brigade. V dokumentih o tej partizanski enoti ni vašega imena.

Spet ena čudna zgodba. Bil sem borec te brigade. Po prebegu v sovjetsko armado, in sicer z nemške strani, kjer sem moral po volji krajevnega odbora z Vaneče kot petnajstletni mladenič kopati jarke, sem se z rdečearmejci vrnil v Prekmurje in 4. aprila 1945 vstopil v Prekmursko brigado. Na Zvezi borcev v Murski Soboti so falsificirali moje ime. V seznamih ni mojega imena. Domnevam, da se je na mojem mestu zaradi privilegijev in borčevske pokojnine znašlo kako drugo ime. To bom še naprej raziskoval. Ne potrebujem borčevske pokojnine, imam solidno svojo v Urugvaju, ampak gre za moralno vprašanje in za pravico. Jaz nisem bil samo na služenju vojaškega roka v Vogošči, kot je zapisano v papirjih, bil sem borec na pravi strani. Boril sem se proti fašizmu in nacizmu.

Ste še danes prepričani, da je bila to prava stran?

Nihče mi še ni dokazal drugače. Mojega prijatelja iz Andrejec so ubili križarji, zato mi gre še manj v glavo, da nekateri

Ferdo Hašaj (Foto: Jure Zauneker)

postavljajo vprašanje pravičnosti partizanskega odpora. Kdo pa je kriv domobrancem, da so se družili z Nemci in fašisti, ki jih je svet obsodil za njihova dejanja. To je tudi moje vprašanje slovenskim zgodovinarjem, novinarjem in drugim intelektualcem. Zase bi rekel, da sem bil in ostal na strani proletariata. V svetu priznam samo dve strani – kapitalistično in proletarsko. Mislim, da sem s tem odgovoril na vprašanje.

Ste socialist, komunist?

Formalno jaz nisem nič, ampak imam pravico, kot vsaka oseba, misliti in se opredeliti za tisto, kar je najbolj pametno.

Nič nimam proti, če drugi mislijo drugače, zaradi tega jih ne bom ubil, samo dokažejo naj mi, da jaz nimam prav.

Ampak večina socialističnih držav je vendarle propadla.

To je velik problem prihodnjega razvoja in velika nevarnost, da na prelomu stoletja pride do socialnega konflikta. Samo droben primer. Domačin tukaj mi reče: Bil sem proti socializmu. Takrat je imel moj direktor 12 odstotkov večjo plačo od mene. Zdaj sem pa jaz komunist, ker moj direktor že ima nekajkrat večjo plačo.

Trenutno je trend razvoja svetovne politike na strani kapitalistov. Dokazi: divja privatizacija, trend zniževanja plač zadnjih petnajst let, reforme pokojninskih sistemov. V Urugvaju smo na srečo z ljudskim referendumom ustavili divjo privatizacijo. Opozarjam Slovenijo na nevarnost tujega kapitala, ki ima samo cilj, odnesti dobiček. In Slovenijo tudi

opozarjam, da naj ne pristane brezglavo na spremembe pokojninskega sistema. Osnovno izhodišče je, da vsak zaposlen samo posoja denar državi, da ga ta dobro obrne in mu ga po upokojitvi vrača. Zgubiti se ne more. Mogoče je samo, da ga je kdo ukradel. Država?

Verjemite, takšni svetovni trendi lahko pripeljejo do socialnega konflikta. Krivi bodo kapitalisti in krivi bodo intelektualci, ki vodijo usodo narodov in človeštva. To je moje mišljenje.

Ste razočarani nad tem, kar se dogaja v Sloveniji?

Ne, kako razočaran. Nisem razočaran. Rad imam Slovenijo. Poleg urugvajskega imam tudi slovensko državljanstvo. Naj vam to nekaj pove.

Razočaran sem nad slovenskimi intelektualci, razočaran sem nad guvernerjem Banke Slovenije, ne nad Slovenijo. Vse gre na račun delavstva. Jaz na stvari gledam od zunaj. Imam izkušnjo diktature v Urugvaju. To je bila žalostna diktatura, ne ideološka, videl sem jo kot lov na sindikaliste. Veliko krivic se je zgodilo, tega Sloveniji ne privoščim. Tudi tu je zdaj čas demokracije. Sem velik nasprotnik šovinizma in nacionalizma. Moja žena je urugvajska Angležinja, tam smo narodi z vsega sveta zelo tolerantni drug do drugega. To je naš način življenja, sicer bi se tudi mi pobijali med sabo, kot se dogaja na Balkanu.

Obžalujete razpad Jugoslavije?

V bistvu da, čeprav sem ponosen na Slovenijo, na to, da sem Slovenec in slovenski državljani.

Ko je bil Peterle v imenu slovenske vlade v Urugvaju, sem ga vprašal, ali Slovenija ni zdaj preveč izpostavljena. Odgovor je bil – ne, ker nas branijo ZDA. Ena velika sila naj bo kot policija nad narodi, ali to ni žalostno. Če Slovenija hoče biti politično in gospodarsko neodvisna po meri, ki ni po volji ZDA, mislite, da ni nevarnosti za ameriško intervencijo. Mogoče ima Peterle prav, ampak moje stališče je drugačno.

Če mene vprašate, bi bilo lepše, če bi bila Jugoslavija in zraven še Bolgarija, Romunija, Madžarska ... brez meja. Ukinil bi vse meje. Z nastajanjem malih držav se diplomacija množi in draži, vse na račun delavstva. Oni ne potujejo tako skromno kot jaz z avionom. Glejte, tudi v Švici govorijo več jezikov, pa se ne ubijajo med seboj. Svet se mora povezovati, ampak v kapitalističnem sistemu je za male narode res težko. Tam interesi niso kontrolirani in v tem je problem. Še vedno se sprašujem, kje so bili takrat, ko je v Jugoslaviji šlo narobe, slovenski funkcionarji. Če so bile nepravilnosti, zakaj niso ukrepali! To je moje mišljenje.

Slovenija je pred volitvami. Katero politično opcijo podpirate?

Ne vidim nobenega, ki bi branil tukajšnjega delavca, se postavil na njegovo stran. Tudi preveč političnih strank je za tako malo državo. Človek se težko znajde. Imam občutek, da gre samo za zagotovitev dobro plačanega poslanskega sedeža.

A mislite, da z mojimi pogledi na položaj in prihodnost Slovenije ne bi imel možnosti biti izvoljen? Če se moj čas bivanja v domovini ne bi iztekel, bi poskusil. Mogoče pa prihodnje leto, ko boste volili predsednika.

Slovinci se tu doma kar naprej prepiramo, kako pa je z izseljenci v Urugvaju?

Na žalost veliko ljudi, ki so morali zapustiti svojo lepo domovino, ne živi več. Samo štirje smo pravi priseljenci, vse drugo so potomci. Med nami je razlika. Mi imamo domotožje, naši potomci pa so radovedni. Spodbujam jih in tudi sam jih učim slovensko. Vsakršen šovinizem smo presegli. Povezujemo se v društvu Transmurana, nekoč smo imeli Slovenski krožek, ki ga je vodil moj dobri prijatelj, sicer duhovnik, Abel Doktorič. So nas pa po osamosvojitvi in spremembi sistema v Sloveniji

s prakso tu pri vas začeli obremenjevati Slovenci iz Argentine. Bil je neki novinar in na žalost tudi naša rojakinja Irene Mislej, ki jo spoštujem, vendar sem ji zameril, da se ni hotela pogovarjati v pisarni, kjer je visela Titova slika. Nekoč pa je imela štipendijo Titove Jugoslavije in neko leto je s Titovo sliko v roki govorila ob 25. maju. Jugoslavija in Tito sta zgodovina. Spoštujmo jo.

Ste član Slovenskega svetovnega kongresa?

Ne bi bil, ker poznam nekaj oseb, ki so bolj siromašne kot jaz. Ne rečem po kapitalu, ampak v glavi. Sem pa član Slovenske matice.

In kdaj se naslednjič, tretjič, vidimo v Sloveniji?

Mogoče hitro, če bo moj sin v moji domovini dobil priložnost koncertirati in če me bo vzel za prevajalca. Rad bi, da bi se to zgodilo.

Irma Benko

Fernando Hasaj, sin Ferda Hašaja z Vaneče, je direktor in solist urugvajskega komornega orkestra CAMERATA BARILOCHE. Je svetovno priznani violinist, ki je obredel vse prestolnice sveta. Njegov CD lahko kupite v avstrijski Radgoni in morda je dozorel čas, da mu bomo lahko zaploskali v očetovi domovini.

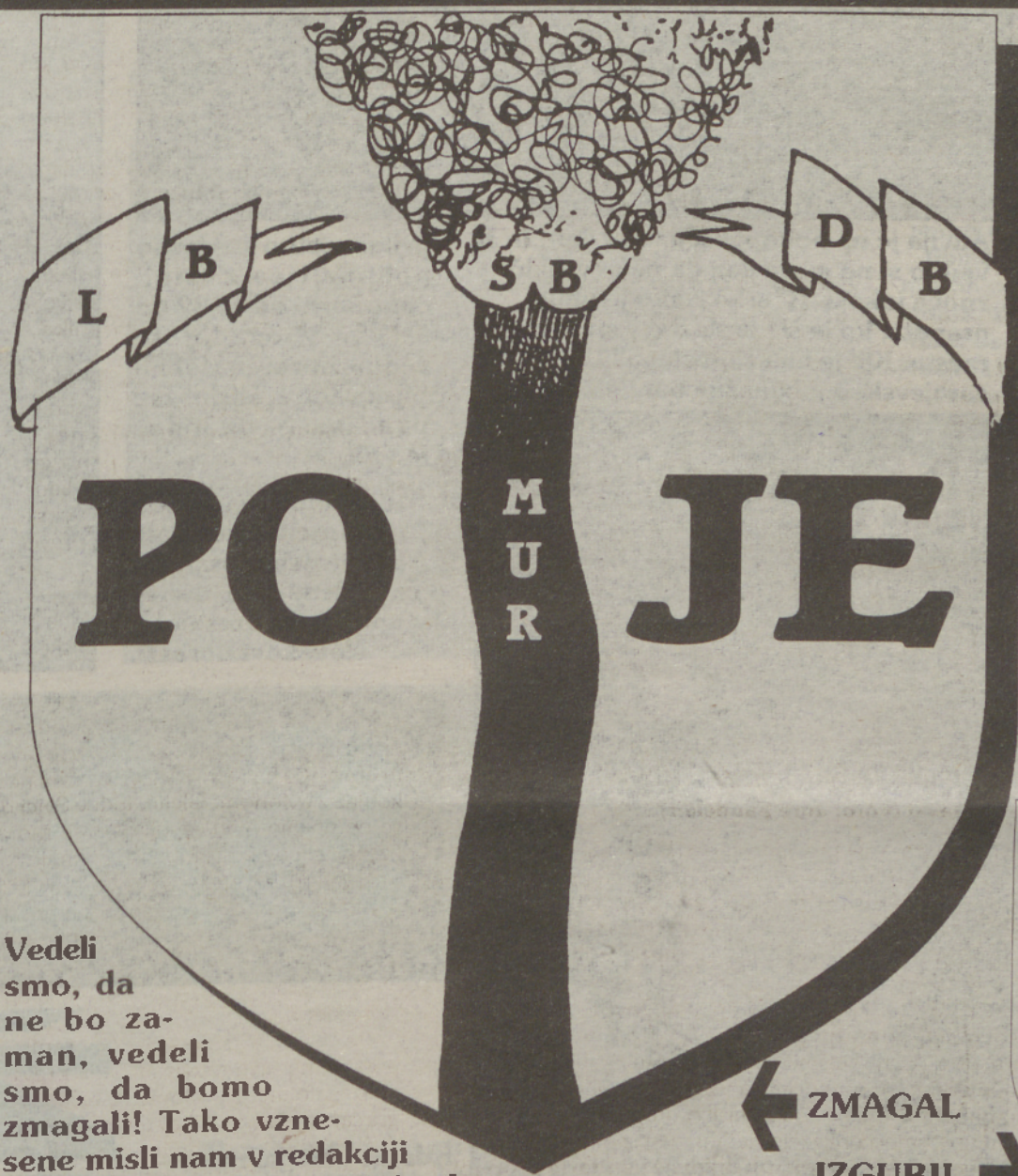
Ferdo Hašaj z vnukoma in ženo, ki je profesorica angleščine in ostra kritičarka njegovih nepedagoških prijemov pri učenju jezikov. Ferdo govori slovensko, špansko, rusko, srbohrvaško, madžarsko, angleško ... Je prevajalec ob mnogih priložnostih in učitelj na hitrih kurzih. Njegovi učenci so bili uspešni na vseh preizkusih znanja.

PEN S POMOČJO NAJUGLEDNEJŠEGA SLOVENSKEGA HERALDIKA IZBRAL

GRB POMURJA !!!

Vedeli smo, da ne bo zaman, vedeli smo, da bomo zmagali! Tako vznesene misli nam v redakciji rojijo po glavi ob spoznanju, da se vas je prijelo, da ste tudi sami začeli misliti in premišljevali, da vam ni vseeno, kaj bo v grbu naše pokrajine, kot vam ni vseeno, kako bo naši pokrajini sploh ime. Mi še vedno uporabljamo staro (Pomurje), nikjer pa ne piše, da v naslednji veleakciji ne bomo razpisali natečaja za predloge za nov naziv pokrajine, v kateri živimo. V treh poletnih mesecih smo vam posredovali 18 predlogov za občinske grbe, ob teh pa ste lahko spoznavali blagodat naših komunalnih ureditev, vsaj kar zadeva eno plat: opremljenost županskih pisarn.

In nič ni bolj logičnega, da 18 občinskim dodamo še krono, regijski grb. V najožji izbor za grb Pomurja sta prišla dva predloga. Seveda smo si v redakcijski komisiji prizadevali, da bi poskrbeli za to, da bi grb simboliziral simbiozo bivanja ljudi vseh ras, narodov in narodnosti, ki živijo na tej (ali celo od te) zemlji. Dovolj nam je namreč raznih delitev in odcepitev, dovolj potujčevanja in klanjanja interesom velikih, ki bi nas radi videli kar najbolj majhne in razdrobljene, da bi nas potem lažje obvladovali. Ker pa smo v redakcijski komisiji po razgledanosti in tudi sicer duhovno prešibki, da bi kvalificirano odločali sami, smo se po dolgem tehtanju vendarle odločili, da oba predloga pošljemo uglednemu slovenskemu heraldiku in baletniku (slednje v tem kontekstu niti ni pomembno) Zmago Jelinčiču, ki ni odlašal z odgovorom Peni oziroma vam, spoštovane bralke in bralci. Naj ob njegovi strokovni heraldični razlagi dodamo le, da smo zelo veseli, da se je odločil za bolj integrativni, pacifistični in zato za naše kraje primernejši grb. Upamo, da bo zaživel v vseh srcih ali pa vsaj v srcih tistih, ki ste Pomurci z dušo in telesom!

poje

Obrazložitev predloga grba Pomurja:

Srebrni ščit, ki ima obliko iz srede štirinajstega stoletja, je zoženo viličasto razdeljen (nemško: Gabelstueck, angleško: pall, pallet) na gornji klin (pozicija 1), na levo polje (pozicija 2) in desno polje (pozicija 3). Zožena vilica (gornji klin) je zlate barve (or), ki prehaja preko rdeče barve (gules) v črno.

Levo polje je v gornjem segmentu presekan z vihrajočim gonfalom (bojno zastavo) v desno, ki je črno robilene bele barve; desno polje pa je na enakem mestu presekan z gonfalom enakih karakteristik v levo.

Grb nosi skrajšana gesla, od katerih so začetnice delov gesel razporejene po segmentih ob tem da tvori vsak segment svojo celoto, ki pa skupaj pove osnovno misel.

Okrajšave gesel v črni barvi in pozicioniranje:

L B na gonfalonu levega polja LEX BELTINUM - BELTINSKO PRAVO

S B na zoženi vilici SEMEN BOVINUM - BIKOVO SEMR

D B na gonfalonu desnega polja DOMUS BEATUM - BLAŽENI DOM

P O na levem polju PAX OBLIGATORIUM - OBVEZNI MIR

M U R v srebrni barvi centralno MURAE UTERI REX - MURSKA

MATERNICE KRALJ

I S na desnem polju ID EST - JE TO.

Pomen geselnega sklopa, zabeleženega na pravih mestih, še posebej tisti del o bikovem semenu, je: Po beltinskem (pomurskem) pravu (vedenju, pravici) na pravo mesto (na zlati trikotnik) položeno bikovo seme (seme potentnih domačinov - bik kot prisposoba nenasičnega seksarja) zagotavlja blaženi dom (mir v hiši in okolici). Obvezni mir zagotavlja tisti, ki murske maternice je kralj in tako bodi!

Za grb s tako močnim (potentnim) nabojem bi se nekateri kraji kar stepili in če bo ta grb sprejet je zagotovljen turistični priliv iz vse Evrope (predvsem ženske populacije).

Zmago JELINČIČ, slovenski heraldik in baletnik

Za pozornost se zahvaljujemo grbca EG(GE) in BOP

KONEC POLETNE VELEAKCIJE

POLETJE

'96

»Jel' Saraj'vo, gdje je nekad bilo?«

Advija je na pokopališču vsak dan. In še vedno si ne more kaj, da ne bi vsakič znova jokala. Hčerko Naifo je ubila granata, ko je šla iz službe v središču mesta. Kje je bila zaposlena? V izpostavi sarajevske Ljubljanske banke ...

Priložnostno koševsko pokopališče z letnicami smrti od 1992 do 1995. V ozadju še vedno porušena olimpijska Zetra, štirinožec pa že sam ve, od kod se je vzel.

Oslobodjenje 96 - nekoč centrala največje bosanske časopisne hiše, danes spomenik brezmejni človekovi norosti.

Sprehajaš se po središču Sarajeva in od daleč zaslišiš tenak glas harmonike. Tenak in otožen. Kot da bi ga semkaj posadil danes sporni filmski režiser Kusturica ...

Kdo bo zmagal na volitvah? Zna se - SDA!

SARA

ŽI

KOLOBARA

BOSANSKA TURSKA KAHVA	1	DM
ESPRESSO	1	DM
ESPRESSO SA ŠLAGOM	1,5	DM
NESS	1	DM
NESS ŠLAGOV	1,5	DM
ČAJ	1	DM
TOPLA ČOKOLADA	2	DM
KOLA 0,20 MIRINDA	2	DM
TONIK 0,20 7 UP	2	DM
GUŠTI 0,20 JUICE	2	DM
KISELA 0,20	0,5	DM
OSTALI SOKOVI FRAPE	2	DM
LIMENKA 0,33		DM
KOLAČI	15	DM
SLADOLED SA ŠLAGOM	25	DM
BANANA SPLIT	3	DM
VOĆNA SALATA	25	DM
TUFAHIJA	2	DM
LIMUNADA PRIRODNA	2	DM
PIZZA MARGARITA	5	DM
PIZZA VEZUVIJA	5	DM
PIZZA NAPOLITANA	6	DM

HVALA NA POSJETU

SZR PALMA

Vhod v znameniti osemstometrski predor, ki so ga leta 1993 pod vzletno stezo sarajevskega letališča Dobrinja izkopali bosanski borci. Tudi moj vodnik - taksist Sejad Žiga - je bil med njimi. Pravijo, da Sarajevo brez predora ne bi preživelo, saj je bil to njihov edini stik s svetom, po tej poti je prihajalo tudi najpomembnejše: hrana in orožje. Dokler predora ni bilo, so bili Sarajevčani primorani bežati kar čez letališko stezo - žive tarče pa so si privoščili (ali ne) ostrostrelci z okoliških hribov. Na stezi so jih do 1993. pobili okrog sedemsto ...

Porušena demokracija.

Obračunska enota je danes nemška marka - kot pri nas. Cene za naše žepce niso pretirane, povsem drugače pa je s Sarajevčani, saj jih še vedno največ ne dela, če pa, so njihove plače povprečno okrog 150 mark mesečno. Imajo tudi lasten denar - bosanski dinar. Za stotaka dobiš marko.

VO

Patetika pesnika se izniči, ko prideš v prestolnico z danes okrog 300 tisoč ljudmi, 12 tisoč so jih ubili med vojno, in ne moreš verjeti očem: porušena, požgana ali poškodovana je vsaka hiša v nekoč kozmopolitskem mestu. Prav nič patetike ne ostane. Le še ponovitev vprašanja: je Sarajevo res še tam, kjer je bilo?

Takih »hiš« je po BiH vsaj toliko kot celih. Če boste potovali tjakaj, se ne čudite, če boste že drugega dne bivanja šli mimo njih, kot da bi bile nekaj najbolj normalnega na svetu ...

Ulica Kazandžiluk na znameniti Baščaršiji.

Tudi »kazandžija« Rešad Kobiljak je med tistimi, ki vojno tržijo. To, kar drži v roki, je 76 mm topovska granata, če jo želite kot spominek odnesti domov, pa boste morali odšteti 300 mark. Dobite tudi tulce za tri marke, največji (130 mm) pa je stal kar osem nemških stotakov. Naročnik so bili tisti, ki marke imajo - Iforjevci.

JEVO

Beračenje je del utripa vseh svetovnih prestolnic, kako ne bi bilo tako tudi v deželi, kjer so šele pred kratkim prišli iz pekla ...

Odločili so se, da bodo starejšim zgradili sodoben dom, živopisen in topel, da na stara leta ne bi bilo preveč senc in žalosti. Pa se je tik pred otvoritvijo zgodila vojna. Neodprtega doma za starejše ni več.

»Jel' Saraj'vo, gdje je nekad bilo?«

Trenutno je najbolj zaposleno bosansko ministrstvo, ki skrbi za vojne invalide. Primanjkuje protez za roke in noge, premorejo jih le srečneži oziroma ljudje z zvezami. Fant, ki so ga uporabili za predvolilno kampanjo najmočnejše nacionalne stranke, že ni med njimi.

»Javna tajna«
iz Veržeja

Kako je,
če zadeneš 20 milijonov

Za mamu sta največja sreča otroka,
Damir pa je končno postal šef

Vse kaže, da imamo ljudje v pokrajini ob Muri kar precej sreče na raznih igrah z velikimi dobitki. Avtomobili, hiša, jadrnica, milijoni gotovine ... marsikaj vrednega so nekateri že zadeli. Tega smo lahko seveda samo veseli, četudi se sreča nasmehne le tistim, ki so rojeni pod srečno zvezdo. »Izbranci« pa tega najbrž sploh ne slutijo. V tem je tudi čar takšnih iger.

Kaj pa, če smo to mi

Kot je znano, je bilo žrebanje nagrad letošnje največje blagovno-denarne loterije Poletni 3 x 3 v Radencih. Kdo bi vedel, ali je bilo to odločilno, da je pripadel glavni dobiček v višini 20 milijonov tolarjev (po odbitku davka 17 milijonov SIT) nekomu iz Veržeja? V sporočilu je bilo rečeno, da je bila kartica kupljena v kompletu in poslana po pošti. Kdo naj bi bil srečnež, pa nekaj časa

20.000.000

Če se ti nasmehne velika sreča, se ni težko nasmehniti ... (Posnetek: J. G.)

Če zadeneš toliko denarja, kot je nepričakovano »kapnilo« Zverovim iz Veržeja, si lahko marsikaj uresničiš. Za začetek so kupili nov avto, najeli gostišče, si kupili to in ono, naprej pa

ni bilo znano. Celo dobitnica je za to zvedela šele naslednji dan, ko so se v službi – zaposlena je kot mojstrica v tovarni Mura v Murski Soboti – pogovarjali o tem in je slišala, da je dobitnik nekdo iz Veržeja.

»Kaj pa če smo to mi?« je bolj za šalo kot zares dejala Mira Zver. Z »mi« je mislila na svojo družino, predvsem na sina in hčerko, saj je srečke kupila za vse. In izkazalo se je, da se je sreča nasmehnila prav njim.

»Otroci so moja največja sreča, zato jo moram deliti z njimi.«

Želel si je ... in postal je šef

Med ljudmi se govori, da je več kot 200.000 nemških mark zadel pravzaprav 19-letni Damir. S 1. septembrom je namreč naenkrat postal nov šef (najemnik) gostišča Bolero na Gornji Bistrici. Dan prej je pripravil otvoritev in vsakemu gostu so prvo pijačo postregli »na račun kuče«, obiskovalce pa sta izmenjaje zabavala kar dva ansambla (Šarm in Štrk), kar na takšnih »feštah« ni običajno. Pilo in jedlo se je dolgo v noč, glasba pa je odmevala daleč naokrog. Tudi spodaj podpisani sem bil med gosti in tedaj mi je prišlo na misel, da bi bilo morda zanimivo novega milijonarja (?) pobilže spoznati

»Če kaj velikega zadeneš, to ni dobro obešati na veliki zvon.«

ter predstaviti. Tedaj ni bil primeren čas za to, potem pa je trajalo kar nekaj časa, da sva se končno dogovorila za srečanje.

Nisem ga kar takoj vprašal o velikem dobitku, ki naj bi ga zadel, ampak je najprej stekla beseda o njegovem poklicu, delu, željah ...

»Delo v gostinstvu me je privlačilo že od malih nog, najbolj pa sem se navdušil za poklic natakara pri stricu v Velenju, kjer sem pomagal delati v gostišču. Po osemletki sem se vpisal v Srednjo šolo za gostinstvo in turizem Radenci in jo tudi uspešno končal. Nato sem delal v diskoteki Vaupotič v Noršincih, pri Rajhu v Bakovcih in Prekmurski izi v Izakovcih. Ves čas pa je bila moja želja, da bi kdaj postal sam svoj šef, da bi imel kje lasten gostinski lokal. Kako naj bi se to zgodilo, pa si seveda nisem znal odgovoriti.«

In potem je lahko to svojo željo uresničil tako rekoč čez noč, ko pa so na loteriji zadeli toliko denarja! No, zaenkrat so se odločili le za najem gostišča, v katerem je on šef, kajti za nakup ali zgraditev lastnega lokala najbrž tudi tako velik dobiček ne bi bil dovolj. Poleg tega so še drugi načrti, želje ...

Ali je zdaj v Boleru kaj drugače, me je še zanimalo v

pogovoru z Damirjem, preden se nama je pridružila njegova mama. »Na zunaj je vse tako kot prej. Prišli pa smo novi ljudje in mislim, da imamo tudi boljše ponudbo, kot je bila prej. V tako kratkem času pa se še ni dalo veliko spremeniti. Bom videl, kako bo šlo,« je na kratko odgovoril.

Doslej več smole kot sreče

Medtem se nama je pridružila Damirjeva mama Mira. Preden se mi je predstavila, sem mislil, da je njegova sestra ali kakšna znanca, ko pa je videti še tako mlada, čeprav ji je že 42 let. Najprej je rekla, da ne bi rada, da bi pisali o tem, kako so na loteriji zadeli 20 milijonov tolarjev. Po njenem mnenju ni dobro, da bi to obešali na veliki zvon. Ko sem ji odvrnil, da o tem že itak povsod govorijo in torej vedo, se je ornečala in mi najprej razkrila, kako je pravzaprav zvedela, da je zadela glavni dobiček prav ena od srek iz njenega (njihovega) kompleta. Kako je bilo torej naslednji dan po žrebanju v tovarni Mura. Zanimalo me je, kakšne želje so si že uresničili in kaj bi še radi imeli. Kako bodo torej »obrnili« tako veliko denarja, ki so ga nepričakovano dobili? Zaupala mi je, da so si medtem že kupili nov avto znamke Lancia, nemajhna vsota mark je šla za najem gostišča in nakup opreme, kupili so si to in ono, preostalo pa je še na banki. Potrebno bo namreč obnoviti hišo v Veržeju, določen delež pa je namenjen tudi za hčerko, ki še obiskuje srednjo tekstilno šolo.

»Otroci so moja največja sreča, zato jo moram deliti z njimi,« je dejala. Povedala je še, da je otroštvo preživljala v Hrastniku, kjer se je tudi rodila, iz Veržeja pa je bil doma njen oče. V Hrastniku je imela tudi prvo službo, in sicer je delala kot brusilka v steklarni, nato se je zaposlila v Jutranjki. Pred leti se je z družino preselila na očetovo domačijo in dobila službo v Muri. Medtem je ob delu končala tudi srednjo tekstilno šolo, tako da je napredovala v mojstrico. V dosedanem življenju pa je imela več smole kot sreče. No, včasih je kaj malega zadela pri žrebanju križank, ki so njen priljubljeni konjiček. Čeprav bi lahko v prihodnje živela le od obresti, če bi ves dobiček vložila v banko, se je raje odločila drugače. Srečo deli z drugimi!

JOŽE GRAJ

Kadarkoli je že bolj pozno poropotalo po naših velikih in težkih vežnih vratih, so ven poslali mene, čeprav me je bilo strah hoditi po temnem hodniku. To navidez okrutno odločitev pa je narekovala nuja, morala sem namreč povedati, da nikogar ni doma, razen mene, seveda. Takega ravnanja ni povzročal naš strah pred neznanim. Res da smo bile pri hiši same ženske, a teta Anuš se ni bala nikogar, celo ruskega vojaka je med vojno zgrabila za ovratnik in ga pošteno stresla, ko nam je hotel odnesti blazino. Učinek tega njenega dejanja pa je bil nadvse nenavaden – tako ga je navdušilo, da jo je pri priči zasnužil. Jasno, da ga je zavrnila, bila je trdoglava in ponosna, poročiti pa se tako ni nameravala, še najmanj pa z nekim bogve odkod prišedšim blazinskim tatom, in temu srečanju ni pripisala nobenih romantičnih značilnosti. Razlogov za strah tako res ni bilo in ne bi pošiljale ven otroka, če nevarnost ne bi bila dobro znana in jo je bilo treba odvrniti za vsako ceno, kar nam je, resnici na ljubo, le redkokdaj uspelo.

Ko sem namreč plaho vprašala, kdo je, je odgovorilo z zamolklim glasom: »Stara madžaronka« ali »Czifrak neni« ali »Karola neni« in vse je bilo jasno. Zaman sem trdila, da nikogar ni doma, zahtevala je, naj pokličem mamu ali še bolje omamo, ker omama že ne bi nikomur zaprla vrat pred nosom, sicer pa je bilo tudi meni nerodno, čeprav sem kot pionir nove dobe rahlo prezirala vse, kar je bilo staro, madžarsko in nas je kot plot ločevalo od drugih ljudi. A »stara madžaronka« si je tako ali drugače, najsi je bilo ob devetih ali desetih zvečer, priborila vstop v hišo in kuhinjo, kjer smo sedele okoli velike mize in brale vsaka svojo knjigo. Ni se nam zdelo potrebno, da bi obisk peljali v boljšo sobo, v kuhinji je bilo prijetneje, kurili smo in omami je ostala krompirjeva juha ali grenadir marš, kar je Karola neni prav rada pojedla

in nam v zahvalo pustila pecivo, ki si ga je sprosil bogve kje in ga nikoli nismo upali pojesti.

Obisk je bil res malo nadležen, to pa zato, ker gospa Czifrak ni upoštevala malomestnih vedenjskih pravil o vizitah, ki se morajo opravljati dopoldne med enajsto in dvanajsto uro ali popoldne od petih do sedmih, obiski so v nedeljo, drugače pa lahko greš kam, le če si povabljen. Ona je bila nad pravili, ker je bila večjega formata, ki je presegal ozki, malomeščanski svet. Takrat še nisem vedela, da bi morala biti za njene obiske hvaležna, ponujali so mi priložnost, od blizu spoznati osebo iz romana, nekoga, ki je čisto drugačen od vseh in mu je prav malo mar, kaj si drugi mislijo o njem.

S svojim načinom življenja je v tako majhnem kraju vzbujala tako zgražanje kot občudovanje, o njej so krožile vse mogoče, ne vedno preverjene zgodbe in govorice, ljudje so si jih podajali s samovšečnim zadovoljstvom, češ, mi pa le nismo taki, malo pa so bili tudi ponosni na to svojo mestno znamenitost. Davno preden je trkala po naših vratih, je bila gospa Czifrak ali tudi Cifrakojca, kot so ji govorili pozneje, bogata in ugledna. Imela je šoferja, ki da ji je moral pogrniti tekač, ko je stopala v avtomobil. V njeni veliki hiši so morali kuriti v vseh sobah, tudi na stranišču, do služinčadi pa je bila stiskaška in ohola. Govorilo se je, da je grofovskva potomka, pa spet, da je hči Ciganke, a vsekakor je nekje v svetu dobila izobrazbo, znala je peti, obvladala je tuje jezike, med drugim tudi francoščino, in ker v mestu ni bilo ravno veliko

ljudi, ki bi znali francosko, je hodila kramljat s hišnikom trgovske šole, ki je prej delal v Franciji, da ne bi prišla iz vaje. Mož ji je umrl že pred vojno, otroci so odšli študirat v tujino, kako in zakaj se je zgodilo, da je počasi ubobožala, ne ve več nihče. Ob koncu vojne je prišlo na dan, da je izgubila dobesedno vse, morala je ugotoviti, da res nima več nič, in da je »občinska sirota«.

A kljub vsemu je ostala gospa in tako potrdila svoj morda le grofovski rod – revščina je ni potrla ne ponižala, tudi ko je pri nas jedla krompirjevo juho, je to naredila, kot da nam s tem izkazuje posebno čast, ki se je na žalost niti prav ne zavedamo. Ni se ozirala na modo novega časa, hodila je napravljena, kot se ji je zdelo, v umazanem lesketu črne svile, čipk in pobarvanih peres, klobukov s pajčolani in na hitro spetih las. Majhna, okrogla je nonšalantno drsela po soboških ulicah, v njenem rumenem, nagubanem svetlečem se obrazu so se lesketale zagonetne črne oči, ki so potrjevale, da bi utegnili biti res vse, kar se je pripovedovalo o njeni burni mladosti.

Vedno in v vsem je dala vedeti, da je dama. V kavarni je rada pela arije iz starih operet in ob eni takih priložnosti so jo radodarni gostje povabili medse in tudi njej naročili hrenovko. Ko so jih prinesli, so se jih vsi polotili z rokami, ona pa je izjavila, da ni bila tako vzgojena, in je od natakarja z vzvišenostjo užaljene primadone zahtevala jedilni pribor. Ob različnih prireditvah je nastopajočim vedno nosila na oder rože, komaj se je ploskanje poglobilo, si med vrstami že zagledal njeno visoko frizuro in šopek, ki ga je nabrala po vseh mogočih vrtovih, njen dostojanstveni izraz je kazal, da se nastopajoči morajo zavedati, kdo da jih je počastil. Predvsem v novih, neznanih družbah se je rada predstavljala za grofico, če so se gostje vrnili naslednje leto, so prav gotovo vprašali po njej, kje pa je tista grofica, v novi grobi svet je prinašala

Bea Baboš - Logar

S t a r a madžaronka

vonj nekdanjega gosposkega sveta, na katerega so bili ljudje kljub vsemu še vedno nostalgичno navezani. Njena čudaštva so bila tako številna, resnična ali izmišljena, da bi jih bilo težko naštetiti vsa, naj omenim le eno, preverjeno, dala si je narediti muf iz kože ljubljene psa, ki ga je povozil avtomobil, s tem mufo se je nekoč pojavila pri nas in bil je očitno prepoznaven kot bivši Floki, nosila ga je dolgo, da je bil že ves oguljen tako kot ona sama. To pa je ni motilo, znala se je ponorčevati tudi iz sebe z velikaško ravnodušnostjo, ko je na primer kot »občinska sirota« zahtevala, naj ji vnaprej plačajo del stroškov za pogreb, ostalo pa naj bo potem čimbolj skromno – po znižani ceni.

Otroci smo radi tekali za njo in se ji norčevali. Kadarkoli me je v takšni gruči prepoznala, je priprla oči in rekla: »Aha, grdi mali Baboš.« In me je zatožila mami. Pozneje, ko smo že malo odrasli, nismo več hihitaje se zbežali, če nas je ustavila. Moj zadnji spomin nanjo je, da sva ji s sošolko Sonjo, imenovano Fuda, pomagali nesti domov dve mreži krompirja. »Dragi omladina, pomagala,« naju je ustavila na cesti in zavili sva z njo do prizidka hotela Central, kjer je stanovala v neki temni luknji, nič dosti nisva mogli videti, kako je pri njej, a gotovo je bilo žalostno, in hitro sva se poslovili od Czihrak nene in od svojega otroštva, ker po tistem je nekam izginila iz našega življenja, ni se več govorilo o njej in verjetno smo začeli imeti druge skrbi, tako da sploh ne vem, kakšen je bil tisti njen znižani pogreb in kako je v resnici odšla zadnja velika dama našega malega sveta: gospa dr. Czihrak - Karola Berzsényi.

Atilov grad na
Kocjanu pri
Kapeli?

»BIČ BOŽJI«

KLESTIL TUDI PO NAŠIH KRAJIH

»Na Kaciani je bukovje, gradiše imenovano, v totem je okrogli brežec z dvojnimi globokim jarkom obdan. Od tega brežca se poveda, da je tu negda davno Atila grad bil; je pa tudi en kamen tu vunsokopan, ker ma toti napisek: PRI KAPELI V PUSTINI KACIAN JE ATILA TABOR POSTAVIL V LETI 442 ...« je zapisano v knjigi Dogodivščine štajerske zemle pisca Antona Krempla. Delo je izšlo 1845., leto po avtorjevi smrti. Na istem mestu je še zapisano: »Tu so tudi nenavadno velike živinske ino človeške kosti vunsokopane.«

ATILOVA PUSTOŠENJA

Hunski kralj Atila, imenovan »Bič božji«, je umrl leta 453. in takrat je razpadla tudi obsežna hunska država. Vlada je od 434. do 445. z bratom Belom, ki ga ubije in vlada sam do leta

453. Središče njegove države je bilo blizu Tokaja na sosednjem Madžarskem. Raztezala se je od Danske do Panonije, od Laplanda in Rajne do Kaspijskega jezera. Njegovo oblast so priznavala germanska, sarmatska, slovanska in turška plemena. Leta 451 gre z osvajalsko

MATIČNI GRAD KACIJANARJEV

Dvor Kocjan je bil matični grad rodovine Kacijanarjev (pišejo drugi viri). Med temi je bil zlasti znan vojskovodja

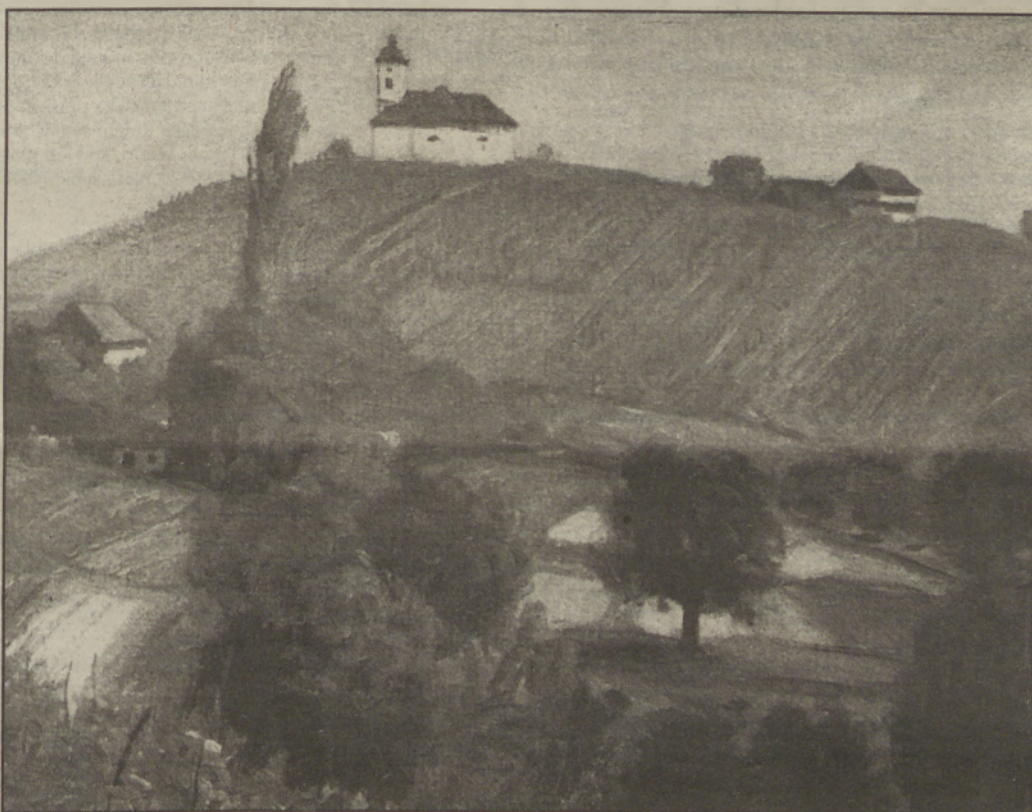
ILIRSKO- HALLSTATTSKE GOMILE

Domneva se, da sega začetek bivališča na Kocjanu v pradavne čase. Dol z ostalinami se je nekda imeval Kačji Dol in od tega so Nemci izpeljali ime Katzianer za grad in za njegove lastnike, od tega pa zopet Slovenci Kocijan.

Kapelsko območje je bilo obljubeno v predzgodovinskem obdobju. O tem pričajo odkrite ilirsko-hallstatske gomile z bronastimi predmeti. Kapela se prvič omenja v otokarskem deželno knežjem urbarju iz 1265–1267 in pogosto v 14. in 15. stoletju.

Zanimivo je brskati po naših ostalinah. Takšna območja bi znali tujci bolje propagandno izkoristiti. Ne bi bilo odveč, če bi stal na Kapeli napis, ki bi turista opominjal, da je po ljudskem izročilu stal tukaj »Atilov grad.«

FRANČEK ŠTEFANEČ

Tako je Kapelo narisal 1965. leta slikar Karel Jakob. Cerkev na daleč vidnem griču je bila sezidana v letih 1822–1823. Za granjo je bilo uporabljeno kamenje iz bližnjega »Atilovega gradu«.

vojsko nad Rim, a se poražen vrne na Madžarsko. Takrat uniči več mest, tudi Oglej in popolnoma je razdejati Ptuj. Ker so takrat Huni opustošili tudi naše kraje, se je od staroselcev na naše prednike preneslo tudi opisano sporočilo. Napis na kamnu, ki ga omenja v zgodovinskih virih le Krempel, naj bi bil napisan v latinščini.

KJE JE ATILOV GROB?

Prebivalstvo s kapelskega območja in tudi drugih krajev v severovzhodni Sloveniji pogosto trdi, da je hunski kralj pokopan v naših krajih. Atila je bil obdan s številnimi ženami in priležnicami, in ko si nekoč vzame še mlado kraljevsko hčer, si opijanjen prereže žile in izkrvavi. Mrtvo telo položi vojščaki v tri krste. Prvo zlato položi s truplom v srebrno in to v železno. Priloži konjsko opremo, orožje in drugo. In vsi pogrebci so na kraju dogodka pogubljeni, da se ne bi izvedelo, kje je veliki vladar pokopan. Neki viri trdijo, da počiva na dnu velike reke.

Ivan, ki je bil tudi kranjski deželni glavar. 1443. leta je dobil Mathes Kacijanar v zajem očetovo dediščino, med drugim dvor, dve kmetiji, gornino in vinsko desetino v Kacjanu ter drugo.

SEDEŽ VITEZOV IZ MURŠČAKA

Drugi vir pravi, da je bil na Kocjanu tudi sedež vitezov iz Murščaka, ki se omenjajo med leti 1218 in 1227 in med katerimi sta Ulrik in Gundaker kot spremljevalca babenberškega vojvode Leopolda sodelovala pri križarskem pohodu v Sveto deželo, kjer sta se udeležila bitke pri Damietu.

Z gozdom poraščeni ostanki gradu kažejo značaj staroslovenskega gradišča. Jedro nekdanjega dokaj majhnega poslopja obdaja v krogu jarek, v katerega je mogla le ob dežju po hribu dotekati voda, ker je gradišče ob pobočju hriba. Kamenje so v času od 1822. do 1823. leta zvozili kmetje na Kapelski Vrh in ga porabili pri zidanju sedanje cerkve.

Pred leti, ko je Rozalija Kiraly, upokojena frizerka, golobom začela trositi hrano, jih je k »zajtrku« prihajalo le nekaj, ščasoma pa vedno več in zdaj dnevno dobi obrok kakih 200 golobov. Sosedje nad tem niso bili navdušeni, a so se le nekako sprijaznili, še posebno pa odtlej, odkar tisto, kar golobi pustijo za seboj, tudi počisti. Je morda v katerem od teh golobov duša kakega človeka? V mislih imam tako imenovano reinkarnacijo – verovanje, po katerem se duša človeka, ki umre, ponovno utelesi oziroma se preseli v kako živo bitje. Kdo bi videl v notranjost teh golobov, ki so sicer simbol miru in vsega dobrega? Morda pa je duša katerega od njenih prednikov prav v golobu, ki vidi samo na eno oko, zato ga dobra ženska jemlje v svoje stanovanje in ga tam hrani ter neguje?

75-letna Rozalija Kiraly je prepričana, da je že bila v raju. Trdi tudi, da molitev za dobra dela (na primer za pomoč siromakom in bolnim) pomaga. Četudi je »pejek« kriv za njeno veliko nesrečo, se »bolhici« ni odpovedala, ampak namesto razbitega kupila novega. Še zdaj se z njim zapelje tudi kam dalje.

Smrti se ne boji

Rozalija je kot evangeličanka trdno prepričana, da s smrtjo ni vsega konec. Stara je sicer 75 let, vendar se v nasprotju z večino ne boji smrti. Z njo se je namreč že srečala. Bilo je 1987. leta, ko se je Rozalija peljala s fatom 126 (»pejekom«) iz Doline. Pri Rimski Cadi v Martjancih je naenkrat počila guma in vozilce s ceste ter se započilo v jarek; voznica in njena sopotnika – hčerka Slavica ter zet Jožek – so se poškodovali. Izredno hudo se je ranila prav Rozalija, saj je dobila poškodbe po glavi. Po tem, kar se je zgodilo, smemo reči, da je bila »klinično mrtva«.

»Dogodka se tudi zdaj, četudi je od takrat poteklo devet let, dobro spominjam. Moje telo je bilo v avtu, duša pa je lebdela nad njim; videla sem, kako so moje telo vlekli iz razbitin avta in ga dali v reševalno vozilo. Videla sem tudi svoj prstan na roki. Sama nisem čutila nobenih bolečin. Nenadoma sem se znašla v rajsko lepem cvetočem okolju. Videla sem moškega, ki se

Vsak dan nasiti 200 soboških golobov – Je morda v katerem duša umrlega človeka?

je očitno veselil mojega prihoda v skrivnostni svet, saj je poskakoval in nad svojo glavo ploskal z rokami.«

Je bila v nebesih?

Nepozabni trenutki, ki se jih Rozalija velikokrat spomni. Prepričana je, da je bila vsaj za nekaj časa mrtva in duša se je preselila tja, kjer je večno duhovno življenje. Človeku, ki je vaje materialnega sveta, je to težko doumljivo, moji sogovornici pa seveda ne več. Trdno namreč veruje tudi v (dobre) duhove, kajti njene izkušnje so dobre: vselej, kadar je (na glas ali potihoma) kaj prosila, je bilo uslišano. Njene prošnje so človekoljubne. Videva ljudi, ki so bolni ali slabo gmotno preskrbljeni; prosi zanje in čez čas se njihovo stanje izboljša. Velikokrat tudi moli za verne duše in tudi za dušo svojega umrlega moža. Vse ji je poplačano. Pred leti, ko je bilo kolo tako dragoceno, ji ga je nekdo – na njeno veliko žalost – ukradel. Molila je, da bi ga spet našla. Čez nekaj mesecev je zet, ki je skozi okno gledal na cesto, zagledal uglednega meščana Sobot, ki je »dirkal« z njenom »biciklom«. Zapodil se je za njim in kolo je pripeljal domov.

in ga prinesel domov, sicer bi (mucek seveda) končal pod kolesi avtobusov. Torej ga je rešil, s tem pa tudi morda dušo kakega našega prednika, ki se je – če sledimo verovanju o reinkarnaciji – preselila v to dobrotljivo žival. Kaj pa, če je bilo tako tudi s fazančkoma, ki sta se nekoč potikala okrog Kiralyeve hiše, potem pa se je ju je usmilila gospa Rozalija in vzela na svoj dom, kjer sta si opomogla.

Obe – Rozalija in Slavica – pa imata polno razumevanja tudi za siromašne ljudi, ki si ne morejo privoščiti rezanja las ali »trajne« v rednem (in dragem) frizerskem salonu. Nekateri teh se opogumijo in pridejo po stopnicah v nadstropno stanovanje Kiralyevih in od tam oddijejo urejeni.

Ostala zvesta »pejeku«

Fiat 126, »bolhica«, ki je Rozalijo popeljala v smrt (in nebesa), je še vedno pri hiši. Ne tisti, s katerim je imela »karambol«, ampak novejši. 75-letnica še vedno šofira in

Videla je svoje truplo

Kristus in Anton

Rozalija včasih ne more spati. Mirnega spanca pa vsekakor ni imela 1959. leta, ko je morala izseliti svojo frizersko dejavnost iz tujega poslopja, in si je zato, če je hotela nadaljevati delo, morala urediti prostore v svoji hiši v ulici Štefana Kovača. Ponoči se ji je v frizerski delavnici prikazal smehljajoči se gospod srednjih let z brado. Bil naj bi sam Jezus Kristus. »Moj Bog, odpusti mi!« je prosila.

Svojega varuha je našla tudi v sv. Antonu, ki ga sicer časti katoliška Cerkev, evangeličanska, katere pripadnica je Rozalija, pa ne. Pač pa je bil katoličan njen mož. Katoliški duhovnik (sedanji škof Jožef Smej) ju je tudi cerkveno poročil, a sta z možem ohranila vsak svojo Cerkev. Nekoč je Rozalija pomivala posodo in med delom ji je v vodo v lavorju z roke zdrsnil dragocen prstan. Nevede je vodo (s prstanom vred) izlila po dvorišču. Na vse pretega se je trudila poiskati prstan, a ga ni našla. Molila je, da bi ga le kje staknila. Potem se ji je ponoči (med spanjem) prikazal sv. Anton in »pokazal« mesto, kod leži prstan. Zjutraj, brž ko je izginila tema, je šla na tisti kraj in našla svoj prstan.

Ne samo golobi

Rozalijina pokojnina ni bogvekaj: 38.000 tolarjev. Zatrjevala mi je, da nima velikih potreb, zato se s tem denarjem nekako prebije iz meseca v mesec. Pa ne sama, ampak od tega dobijo svoj del (seveda v hrani) tudi njeni golobi in devet hišnih ljubimcev: osem muc in pes. Živali imata rada tudi hčerka Slavica in zet Jožek. Nobena – ne tašča ne žena – ni bila huda, ko je Jožek ondan na avtobusni postaji pobral črnega muca

tudi kam dlje, na primer na Madžarsko k sorodnikom, se z njim zapelje. Na posebno vprašanje, ali se ne boji, da bi spet doživela nesrečo, morda celo tako hudo kot pred leti, ko je bila za nekaj časa »mrtva«, je odgovorila, da se ne boji ne dolge poti ne nesreče, četudi bi bila tako huda, da bi zaradi nje umrla. Ne boji se namreč ne smrti ne tistega, kar pride po njej (po krščanskem verovanju: sodba!); prepričana je, da bo spet prišla tja, kjer je nekoč že bila in kjer je tako lepo, da bi tam kar ostala. Njena duša se je tako nerada vrnila nazaj v telo. Sploh pa je prepričana, da v življenju ni naredila ničesar hudega, zaradi česar bi morala trpeti v vicah ali (reši nas, Gospod!) v pekelskem ognju. Sama je menila, da tja sodijo le tisti, ki ubijajo. Tudi sam sem takega mnjenja.

K zapisanemu naj dodam, da sem pred nekaj dnevi bral izpoved neke tujke, ki je bila klinično mrtva in se je njena duša preselila v raj, vendar je tam dvanašterica modrih sklenila, da mora nazaj v materialni svet. Ženska piše, da je njena duša, ki je bila svobodna in lahka kot pero, to zelo nerada storila, kajti lepše ji je bilo brez oklepa bolnega telesa. Izpoved Rozalije Kiraly iz Murske Sobot je podobna: njena duša je lebdela nad iznakaženim truplom in prijetneje ji je bilo v duhovnem rajskem vrtu. Morala se je vrniti. Le kdo bi skrbel za njene golobe, ko bi za vedno umrla in se ne bi vrnila?

ŠTEFAN L. SOBOČAN

Oni dan sem bral o poslancu, ki se je zavzemal za asfaltiranje Blejskega jezera. Prišel je namreč ta mož z družino na Bled in je ugotovil, da je ob čolniških, ki vozijo na otok, strašanska gneča. Tuhtal je in tuhtal, kako bi razrešil to zagato, in naposled ga je prešinilo: Blejsko jezero bi bilo treba nemudoma asfaltirati in tako omogočiti nemoten dostop do otoka. Svojo idejo je kajpada nemudoma posredoval v parlamentu, kjer so mu mnogi ugovarjali, da pač vode ni mogoče asfaltirati. Ko so se o tem že nekaj časa prerekali, se je enemu od poslancev posvetilo, da bi bilo pametno ustanoviti parlamentarni odbor, ki bi proučil, ali je mogoče asfaltirati vodno gladino. Odbor so seveda ustanovili, a ker žal še sestankuje, ni mogoče upati, da bo še pred volitvami končal z delom. Tudi problematika asfaltiranja Blejskega jezera bo tako žal najverjetneje počakala na nov parlament in nove poslance.

Zgodbo, ki jo navajam, je zapisal pisatelj, ki je tudi satirik, zato domnevam, da ni nujno resnična. Vseeno pa se mi zdi, da sem v njeni paradigmi prepoznal značilno držo našega povprečnega poslanca.

O ČEM GRE BESEDA

Papilot Lemur

polaga karte samo za

črna

PRIZADEVANJA POSLANCEV IZ SVETA OB MURI

Naši poslanci si česa tako genialnega, kot je asfaltiranje vodne gladine, še niso izmislili. Jih pa sicer asfaltiranje in betoniranje nedvomno nadvse veseli. Poznam jih kar nekaj, ki so si z obljubami, da bodo asfaltirali vaške poti, pridobili pretežni del glasov volilcev. Pa tudi sicer imam občutek, da so naši poslanci v svojem mandatu razpravljali predvsem o asfaltiranju in trasiranju. Le njim se namreč lahko zahvalimo, da se nam bližata železniška proga in avtocesta. Ob tem pa morda še kaki kupčki betona, ki ga ljudje ob Muri tako ljubijo. So se pač skozi stoletja že naveličali te svoje lepo pognojene zemlje in njenih raznoterih sadov. Sicer pa to razumemo, saj se že praktično vse, kar lahko tukaj pridelajo, dobi v pločevinkah in plastenkah. Potrebne so torej le še hitre tranzitne poti, da lahko vse te tako lepo zapakirane sadove novega časa trgovci tudi pripeljejo in ponudijo.

ZAGATE POSLANSKIH KANDIDATOV IZ SVETA OB MURI

Se razume, da poslanski kandidati tačas tuhtajo predvsem o svojih volilnih obljubah. Recept, ki jim ga lahko velikodušno

ponudimo, je na prvi pogled sicer dokaj enostaven. Lahko namreč kratko malo obljubijo, da bodo v svojem mandatu svojemu volilnemu okolišu zanesljivo zagotovili:

- 100 000 ton asfalta
- 100 000 ton betona
- 100 000 ton gramoza
- 100 000 ton armiranega železa

Če pa bodo na predvolilnih shodih ugotavljali, da s temi številkami volilci niso kdo ve kako zadovoljni, lahko seveda številke ustrezno višajo. Kaj lahko se namreč zgodi, da bodo volilci začeli kazati znake zadovoljstva šele tam pri številki 500 000. Seveda pa lahko poslanski kandidati svojo prepričljivost še podkrepijo z raznimi dodatki, ki bodo nedvomno vplivali na volilce. V prvi vrsti bi bilo dobro, da se na volilne shode vozijo s tovornimi vozili za dovoz asfalta, gramoza, cementa in drugih v teh krajih priljubljenih snovi. Tovorna vozila imajo namreč še to dobro lastnost, da lahko z njimi kratko malo povaljaš nekoga, ki bi namesto asfalta ali gramoza od tebe terjal, recimo, knjigarno ali kak izobraževalni program.

O PRILOŽENI FOTOGRAFIJI

Fotografija prikazuje sanje poslanskega kandidata, ki si je zamislil, da bi vse te obljubljene količine asfalta, betona, železa in gramoza uporabil za gradnjo letališke steze od Murske Sobot do Rakičana. Tako bi bilo namreč takrat videti nebo nad Muro in priznati morate, da bi bilo čudovito.

Pen je, kratko rečeno, Vestnikova mesečna priloga in ima tudi sicer zvezo z naravnim mesečnim ciklusom. Ustanovljen je bil, da bi, v skladu z imenom in asociacijami, učinkoval kot časopisni *pen* (titalo) in penetrantnež (prodiralci) ter bil poln fotografij, kakor se za rabloid spodobi.

Izdaja ga Podjetje za informiranje, katerega direktorica je Irma Benko, odgovorni urednik matičnega časopisa je Janko Votek, uredniki Pena so Bojan Peček, Jože Rituper (Abraham) in Stefan Smej. Oblikuje ga Andre Gontier, za fotografije skrbita Nataša Juhnov in Jure Zauneker, lektorira Nevenka Emri. Računalniško ga oblikuje Robert J. Kovač. Za Pen ni posebne naročilnice!

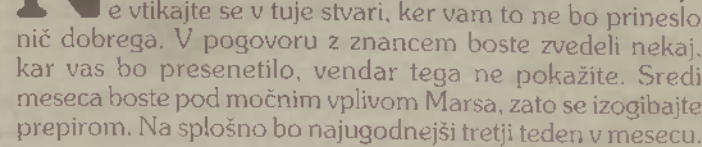
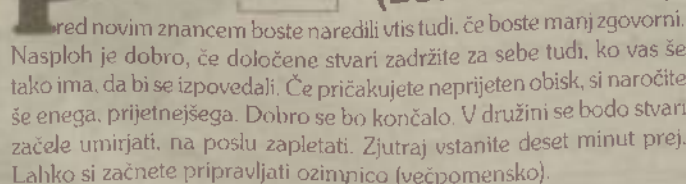
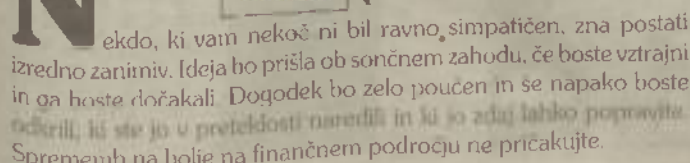
pen

Izrečani reševalec bo za nagrado lahko izbral oziroma predlagal intervjuvanca za naslednjo številko Pena. Lahko predlaga znanega slovenskega športnika, igralca, pevca, svojega soseda, brata, sestro ali kogarkoli drugega, le politika, zaradi bližajočih se volitev, ne. Izrečanec bo lahko prisostvoval intervjuju in po želji postavljati tudi vprašanja.

Rešitve pošljite do 10. oktobra 1996 na naslov: Podjetje za informiranje, Ulica arh. Novaka 13, 9000 Murska Sobota, s pripisom Penova nagradna križanka.

[illegible]

Pripravlja: Agencija Hogod

UBOGI BOGATI OTROK

Athina Onassis je najbogatejši otrok na svetu, vendar trenutno od tega naziva nima bogve kakšne koristi. Šele na svoj 18. rojstni dan, ki pa bo šele 29. januarja 2003., bo dobila 1,5 milijarde dolarjev. Tako je zapisala v oporoki njena mati Tina Onassis, ki je zelo mlada umrla pred dvema letoma. Athina zdaj živi dokaj skromno (kaj to pomeni, ne vemo), kot drugi otroci v njeni okolici, in o prihodnjem bogastvu sploh ne razmišlja. Pravijo pa, da je bolj otožnega značaja in se redko smeje.

Mr. Bean v novi vlogi

Dogodivščine Rowana Atkinsona, ki ga bolj poznamo kot Čarnega gada ali Mr. Beana, bomo kmalu lahko spremljali na kanalu Pro 7 v vlogi inšpektorja Fowlerja. Kot inšpektor na majhni policijski postaji v predmestju Londona se bo bojeval proti kriminalcem vseh vrst. Seveda bo ob vseh zapletih na koncu vseeno zmagovalc.

pen

Zakon Priscila - Elvis Ali res prihaja resnica na dan?

Prihodnje leto, ko bo 20-letnica smrti Elvisa Presleya, bo izšla knjiga, ki bo verjetno razbila mit o lepem zakonu med Elvisom in Priscilo. Nad še vedno lepo soprogo enega največjih pevskih zvezdnikov vseh časov na splošno lebdijo temni oblaki. Nedolgo tega se je ločila od Michaela Jacksona njena hčerka Liese Marie, zaj pa še napoved knjige, ki bo razkrinkala marsikaj. Med drugim tudi to, da je zakon propadel zaradi tega, ker je Elvis ujel Priscilo z ljubimcem, kar ga je tako razjezilo, da je menda najel profesionalnega morilca, da ju ubije. V knjigi bo menda napisano tudi to, da se je Priscila prepustila drogam, da bi lažje prenašala Elvisovo duševno mučenje. Seveda se zdaj Priscila na vse kripelje bori, da knjiga avtorice Suzanne Finstad ne bi bila izdana. Tudi zato ne, ker zdaj živi srečno poročena s Čileancem Marcom Garibaldijem in bi ji ta knjiga, ki odkriva drugo stran medalje njenega prvega zakona, vnesla v mirno življenje marsikaj nepredvidljivega.

moških!

Bil sem prvi Tinin ljubimec

pravi danes Harry Taylor, ko gleda Tino Turner na TV-ekranih, ki je še vedno, čeprav je prekoračila 50 let, seksepilna rock zvezda. Danes srečno oženjeni, že upokojeni marketinški delavec se rad spominja tistih dni, ko je kot 17-letni kašarkaški zvezdnik (na šoli seveda) osvajal in po nekaj srečanjih osvojil takrat 15-letno Tino, ki je navijala za njegovo moštvo. Tudi Tina se tistih trenutkov rada spominja: »Tisti večer mi je rekel, da »ni ničesar v kinu«. Nekaj časa sva se sprehajala, potem sva se odpeljala z avtom in se začela poljubljati na zadnjih sedežih njegovega plymountha. Bilo mi je jasno, kaj se bo zgodilo, in malo me je bilo strah. Toda bil je tako čudovit ljubimec ...«

Zadnjič (v živo) jo je videl leta 1962, ko je nekaj časa delal kot natakhar v neki restavraciji. Tina je prišla tja nastopat z Ikeom (že pred leti sta se ločila, ker jo je pretepal in bil izredno ljubosumen). »Malo sva se pogovarjala in to je bilo vse,« prav Harry.

Harry danes: »Takrat sem zaprosil trenerja, naj me spozna s Tino.«

Dovolj mi je

Tako trdi Alba Piretti, velika zvezda italijanskega filma (pri nas jih gledamo bolj malo) in dodaja, da ji je dovolj tudi tračev in vsega drugega. Še pred dobrim mesecem pa so bili časopisi polni njenih ljubezenskih zgodb in velike ljubezni s francoskim igralcem Christofierjem Lambertom, katerega je zapustila, ker se je ponovno zaljubila v nekdanjega zaročnika Stefana Bonaga, ki pa jo je zdaj menda zapustil. Skratka, velika zmešnjava in mi bi ji verjeli, če bi bili seveda naivni ...

POTEPUHI, KI LETIJO

Da so Leteči potepuhi res leteči, so pokazali pri snemanju najnovejšega videospota. Vseh pet članov skupine se je pri snemanju, na katerem je sodelovalo več kot 50 ljudi, zgnelo z instrumenti vred v balon, ki jih je ponesel visoko nad Ljubljano. Kamerman pa je zajahal motornega zmaja, od koder je Potepuhe lahko snemal. Skratka, vse je bilo precej vratolomno in drzno.

Drugače pa se zgodba iz prejšnjega videospota za pesem Bicikl nadaljuje z istim dekletom, podobno kot to počne Damjana z gledališkim igralcem Borutom Veselkom. Se en znanec iz spota za pesem Bicikl se pojavi tudi v novem, in sicer prikupen psiček, ki

sliši na ime Frik. Prav psiček je tisti, ki pevca skupine spet spravi na noge in v dobro voljo, potem ko ga je zapustila najdražja.

Snemanje je bilo lepo doživetje, vendar so si vsi oddahnili, ko so stopili spet na trdna tla, saj vse ni potekalo gladko. Vreme jim je tako nagajalo, da so morali pristati kar med drevjem v gozdu.

KRATKO IN JEDRNATO

Politika se meša tudi v glasbo, saj je v predvolilni kampanji svojo prvo kaseto in ploščo posnel tudi Marjan Podobnik. Naslov njegovega prvenca, za katerega je posnel tudi videospot, je Za Slovenijo z ljubeznijo. Na njem boste lahko videli tudi Tadeja Hrušovarja ter zmagovalko letošnjega MMS-a Aniko Horvat.

Se ena glasbeno-politična novica. Alenka Pinterič, Tadej Hrušovar in Jerca Mrzel se potegujejo za poslanske sedeže. Glede na to, da je na glasbeni sceni bolj malo denarja, in glede na poslanske plače lahko rečemo, da to sploh ni neumna poteza. Kako se bodo obnesli kot poslanci, sploh ni umestno vprašanje.

Na letošnjem Novem rocku v Ljubljani z začetkom 13. septembra so se na odru predstavili Niwt, Miss Evening, Dad Clark & The Alabanda, Racija, Metropolis, Spiritual Pirotehnics, Maze ter ljutomerska skupina Odpisani. Bilo je hrupno, a zabavno. Posebna poslastica pa je bilo žaganje legendarne reške skupine Termiti in ameriške skupine Rocket From The Crypt.

Damjana Golavšek je posnela že svoj tretji videospot, tokrat za pesem Rime. Tudi tokrat v njem nastopa gledališki igralec Borut Veselko, ki je v Damjaninih videospotih kot nekakšna rdeča nit. Z začetkom šolskega leta pa se je Damjana odločila odpreti še svoj glasbeni vrtec. Tega je sicer vodila že v Celju, sedaj pa ga je prešela v Ljubljano, v katerem skozi igro poučuje glasbo otroke, stare od treh do sedem let.

Več let je od tega, kar je bila pesem O Anja nekaj hit na radijskih postajah. Napisala in izvajala jo je takrat mlada in nadobudna skupina Melanholiki. Fantje so se šele sedaj odločili izdati kaseto, plošča pa bo izšla novembra letos pri založbi Nika. Kakor koli že, Melanholikom se res ne mudi.

Lestvico otroških zvezdnikov – Mini 5 boste odslej lahko spremljali tudi na 1. programu Radia Slovenija, in sicer v oddaji Sobotna raglja, torej v soboto dopoldne.

Chatles namesto Chateaua – Tvoj pogled namesto Mlinarja na Muri. Skupina Chateau je sicer razpadla, vendar pa sta člana Sandi Ževart in Matjaž Ograjenšek združila svoje moči in posnela novo pesem z naslovom Tvoj pogled, ki sta jo tudi poslala na izbor za rock festival. Upajmo, da bo duo z imenom Chatles pri obstoju deležen več sreče kot skupina Chateau.

AGROPOP

Te dni lahko uživate ob gledanju novega videospota skupine Agropop. Snemali so ga, kot se za gusarje spodobi, na morju in ob obali za pesem Zaplešimo po mizah, za katero so na festivalu Melodij morja in sonca dobili drugo nagrado občinstva. Agropopovcem so pomagala brhka dekleta ter tudi temnopolti vojaki Nase z rušilca, ki je bil parkiran v bližini, so se z veseljem odzvali vabilu.

PLOŠČA, PRTIČEK IN KEČAP

Tako se je predstavila primorska skupina Zmelkov novinarjem in radijskim postajam. Svojo promocijsko ploščo so opremili s prtičkom in paračnikovo mezgo za dodatek. Na njej pa smo našli poleg izvirnih in svojevrstnih skladb še podroben opis skupine.

Torej ime Zmelkov so si izbrali po maskoti, ptiču zmelkovu, ki je dobil ime po slabem poljskem pivu, ki ga je skupina Slovencev ob nekem obisku vsega popila. Damjan, Goga in Zare so skupaj že dvanjst let. Damjan zbira slovenske kasete po motu: Bolj ko so sisati, bolj ko so stari, boljši so. Poleg tega pa je njegov hobi tudi štetje prometnih nesreč na črnokalskem klanecu.

Goga zbira kasete s pravljicami, Zare pa tudi kar nekaj zbira. Vsi trije so začeli igrati harfo, vendar so jim popokale strune, in ko bodo veliki in bogati (to bodo kmalu), si bodo kupili nove električne harfe in začeli igrati koračnice in narodnozabavne pogrebne himne.

Glasbo ustvarjajo poleti, tako da »špijonirajo terasne skupine« ob obali, jih posnamejo na vokmen ter jih skušajo prekopirati – ponavadi neuspešno.

Ravno sedaj so pred podpisom pogodbe s proizvajalcem umetnega gnojila sulfur, ki bo na vreče z gnojilom tiskal logo Zmelkova. Mogoče pa bo imel tudi Zmelkov v svojih ploščah njihovo gnojilo.

Besedila prepisujejo iz stripov, navodil depilacijske kreme ter 331. seje CK AKGLK.

Vse njihove pesmi so posnete na pljibel.

Njihova prihodnja plošča in kasete se bo imenovala Napačen planet. Pesmi z njihovega singla pa že lahko slišite na radijskih valovih. Pesem Napačen planet je nastala na počitnicah, ko so bili v galaksiji Južni jogurt. Tam je vse tako lepo in urejeno, da so se fantje začeli zavedati, da je na Zemlji marsikaj narobe.

No? Vam je skupina Zmelkov postala všeč? Kmalu torej lahko pričakujete njihov prvenec, ki bo prava glasbena posebnost in poslastica. Pa dober tek!

DOMINIK KOZARIČ

Vse več tožb je na glasbenem področju. Največ izkušenj z njimi ima vsekakor Helena Blagne. Ta hip pa se je tudi Dminik Kozarič podal v to avanturo. Za kaj gre? Za krajo avtorstva pesmi Ujemi me, ki jo izvajajo lepa dekleta pod imenom Power Dancers. Zadeva ne bi bila sporna oziroma Dominik sploh ne bi ugotovil, da si je njegovo pesem prilastil aranžer ter član skupine Victory Aleš Čadež, če se zanjo ne bi začeli zanimati Hrvatje. Ti so pesem posneli v hrvaščini in jo začeli pridno vrteti, to pa pomeni, da bi Dominik kot avtor pesmi moral dobiti od vsakega predvajanja določeno vsoto denarja. Tu pa se je zapletlo, saj Dominikovega imena ni nikjer, pač pa samo ime Aleša Čadeža. Sedaj mora Dominik dokazovati, da je on zares avtor sporne pesmi. Zato se je po pomoč zatekel na SAZAS – društvo, ki naj bi te zadeve tudi reševalo. O poteku dogajanja vas

NA SODIŠČU

bomo seveda sproti obveščali.

Medtem ko se Dominik pravda, njegova sestra pobira nagrade na lepotnih tekmovanjih. Na predtekmovanju za kraljico Slovenije je Nina Kozarič dobila naziv prve spremljevalke. Če se bo Nina podala še v glasbene vode, bo postala huda konkurenca svojemu bratu.

Za vse v Dominika noro zaljubljene oboževalke pa povejmo še to, da je še vedno samski, tako da mu lahko pišete v njegov Fan Club:

Dominik Kozarič
FAN CLUB
Alenka Sirk
Mamolj 25
1282 Sava pri Litiji

Do »uršprung« in nazaj

Izmed številnih prispelih rešitev Penove nagradne križanke je bila izžrebana Tina Roudi. Dobila je dokaj sumljivo nagrado: lahko je šla s Penovo trojko na klantivanje, pa še napisati je morala, kaj je doživela na tej poti, ki je tokrat peljala od izvira Ledave proti Soboti ...

Na lep sončen dan (ki jih te dni ni veliko) smo se odpravili proti izviru Ledave.

Med petčlansko posadko so bili štirje Penovci in jaz (Tina) kot enkratni zunanji sodelavec. Ne ob 14.30, kot je bilo po načrtu, temveč ob 15.00 smo se stlačili v avto in krenili proti mejnemu prehodu Kuzma. Pot je bila napeta. Sedela sem med »dvema ognjema« (ena stran Bojan Peček, druga foto Jure), za volanom je bila Irma, Dodo je bil kopilot in navigator.

Da se povrnem k Ledavi. Ves čas smo se vozili ob njej (če se je to le dalo), tako da je bila zdaj na levi, zdaj na desni strani. Po prestopu mejnega prehoda smo nadaljevali pot po Avstriji, ki je bila nekoliko težavnejša kot prestopanje meje. Med potjo sta nas na srečo ovirala le dva ovinka (levi in desni), na našo nesrečo pa sta se velikokrat ponovila in bila včasih neusmiljeno zavita.

Po nekajkratnem nepravilnem zvijanju in spraševanju po »ausviru« (Bojanov prevod izvira) smo končno prispeli v vas Pichla nedaleč od Bad Gleichenberga. A ker vseeno nismo bili stoddostno prepričani, ali je to pravi izvir, smo povprašali pri najbližji lepo urejeni hiši. Pozneje smo izvedeli, da je to Ginklov penzion, otroka Manuela in Robert pa sta nam na kratko (ker veliko nista vedela) potrdila, da je to izvir Ledave, ki mu tam pravijo Lendva Bach.

Rahlo nas je priganjal čas, zato smo se ob izviru na hitro okrepčali (sir, domače kuhane klobase, Mlinopekovi kruhki in domača paprika) ter nadaljevali pot.

Vrnitev je bila nekoliko bolj divja, saj sta voznik in kopilot zamenjala položaje. In da domov vseeno ne bi prišli prehitro, smo se ustavili še v Nuskovi ob mineralnem vrelcu. Irma nas je vse »krstila« s to vodo tako, da smo prišli v avto vsi mokri, rjavi od železa, ki je v vodi, in blatni.

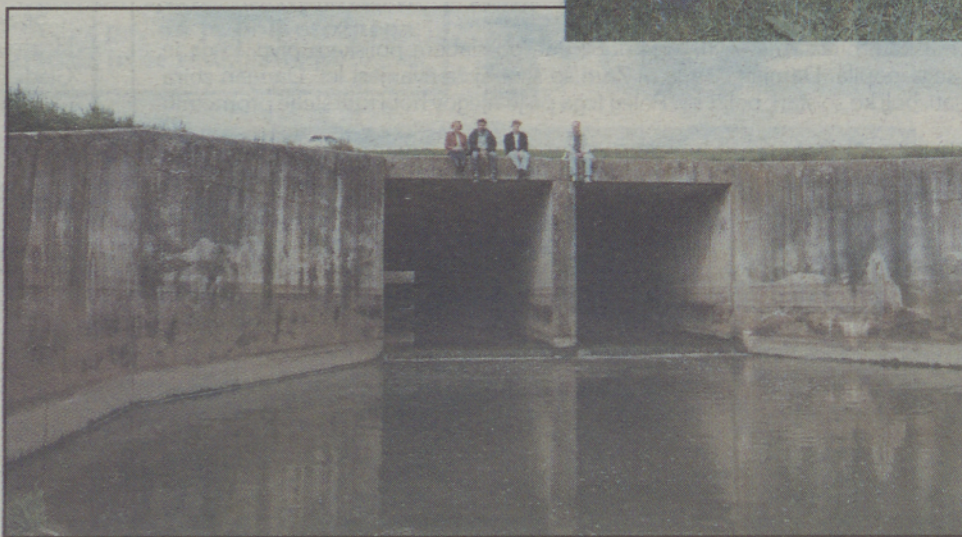
Na srečo se je prejšnja voznica vrnila na svoje mesto in »píčili« smo proti Soboti.

Med potjo so nas ustavili modri organi za nadzorovanje izvajanja pravilnosti cestnih predpisov, in ker smo le-te seveda dosledno upoštevali, se je vse srečno končalo.

V smeri proti Soboti smo modro ugotovili, da je ob vojašnici še en izvir, ki se izliva v našo Ledavo. To je izvir termalne vode. Ob dotiku le-te sem to tudi pametno potrdila, saj je bila prijetno topla in imela rahlo značilno neprijeten vonj.

Ledava izvira ob robu vasi Pichla, nedaleč od Bad Gleichenberga. Izvir sta nam pokazala Robert in Manuela, ki stanujeta kakšnih 50 m od njega. Bojan in Tina pripravljata »teren« za malico, ki jo je prinesla Tina. Puščica kaže izvir Ledave v neuglednem obcestnem jarku.

Iz jezera v Kraških priteče Ledava skozi nenavadno velike zapornice.

Izvir mineralne vode v Nuskovi odteka v Ledavo. Irma se pripravlja na »krščenje«.

V Predanovcih imajo ob Ledavi lepo igrišče z umetno travo. Ko smo se peljali tam mimo, je bil ravno Triglavov teniški turnir. Bolj kot športniki so se ga udeležili poslovneži. Bik, ne dolžen ne kriv, je moral umreti. Ko smo prišli tja, so ga bile v glavnem samo še kosti.

Tina ob izlivu termalne vode v Soboti.

Tudi na drugi strani Sobote se nekaj izliva v Ledavo, vendar tistega nismo slikali, ker bi vse skupaj samo pokvarili.

Ker je imel vsak še kakšno obveznost, smo se kaj hitro odpravili pred »žuto kučo«, kjer so mi naložili še domačo nalogo, nato pa smo se poslovili in odšli vsak na svojo stran.

Moram priznati, da sem se imela v družbi Penovcev super, saj so »fajn« družba in so me sprejeli kot eno svojih. Tina

pen elopa

22-letna Manica Kokalj iz Murske Sobote

Spomin na poletje počasi blede. Preden ga dokončno pozabimo, se ga v slovo še enkrat spomnimo s Penelopo: sredi zelenih trav, s pesmijo tisočernih ptic in romantiko vabljivih obrežij.

P. S.

Penelopo iz prejšnje številke Pena smo verjetno malce užalili (morda pa tudi ne!), saj se nam je zapisalo, da ima 20 let, kar pa seveda ni res, saj jih ima veliko veliko manj. Kljub vsemu se ji najiskrenejše opravičujemo in obljublamo, da se bomo poboljšali.